

Tribunalens rättegångsregler

av den 4 mars 2015 (EUT L 105 av den 23.4.2015, s. 1)

Konsoliderad version

Ändrade genom:

Europeiska unionens officiella tidning

	Nummer	Sidan	Datum
<u>M1</u> Ändring i tribunalens rättegångsregler av den 13 juli 2016	L 217	71	12.8.2016
<u>M2</u> Ändring i tribunalens rättegångsregler av den 13 juli 2016	L 217	72	12.8.2016
<u>M3</u> Ändringar i tribunalens rättegångsregler av den 13 juli 2016	L 217	73	12.8.2016
<u>M4</u> Ändringar i tribunalens rättegångsregler av den 31 juli 2018	L 240	67	25.9.2018
<u>M5</u> Ändringar i tribunalens rättegångsregler av den 11 juli 2018	L 240	68	25.9.2018
<u>M6</u> Ändringar i tribunalens rättegångsregler av den 30 november 2022	L 44	8	14.2.2023

Denna konsoliderade version av tribunalens rättegångsregler, som har utarbetats av kansliet, har endast tillkommit för dokumentationsändamål. De giltiga versionerna av de berörda texterna, inklusive ingressen i respektive text, ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDANDE BESTÄMMELSER.....	11
Artikel 1	Definitioner 11
Artikel 2	Rättegångsreglernas syfte..... 12
AVDELNING I	TRIBUNALENS ORGANISATION 13
Kapitel 1	TRIBUNALENS LEDAMÖTER 13
Artikel 3	Tjänstgöring som domare och som generaladvokat 13
Artikel 4	Tidpunkten då domarnas förordnande börjar löpa 13
Artikel 5	Avläggande av ed..... 13
Artikel 6	Högtidlig försäkran..... 14
Artikel 7	Entledigande av en domare..... 14
Artikel 8	Rangordning efter tjänsteålder 14
Kapitel 2	TRIBUNALENS ORDFÖRANDE..... 15
Artikel 9	Val av tribunalens ordförande och vice ordförande 15
Artikel 10	Tribunalens ordförandes befogenheter och skyldigheter 15
Artikel 11	Tribunalens vice ordförandes befogenheter och skyldigheter 16
Artikel 12	Om tribunalens ordförande och vice ordförande är förhindrade att tjänstgöra 16
Kapitel 3	AVDELNINGAR OCH DÖMANDE SAMMANSÄTTNINGAR 16
Avsnitt 1.	Inrättande av avdelningar och fastställande av vilka som ska ingå i de dömande sammansättningarna 16
Artikel 13	Inrättande av avdelningar 16
Artikel 14	Behörig dömande sammansättning..... 17
Artikel 15	Stora avdelningens sammansättning..... 17
Artikel 16	Domarjäv 17
Artikel 17	Om en ledamot i den dömande sammansättningen är förhindrad att tjänstgöra..... 18
Avsnitt 2.	Avdelningsordförande 18
Artikel 18	Val av avdelningsordförande 18
Artikel 19	Avdelningsordförandens befogenheter..... 19
Artikel 20	Om avdelningsordföranden är förhindrad att tjänstgöra..... 19
Avsnitt 3.	Överläggning 19
Artikel 21	Hur överläggning ska gå till..... 19
Artikel 22	Antal domare som ska delta i överläggningen 20
Artikel 23	Stora avdelningens domförhet 20
Artikel 24	Domförhet på avdelningar som sammanträder med tre domare eller med fem domare 20

Kapitel 4	FÖRDELNING OCH OMFÖRDELNING AV MÅL, UTSEENDE AV REFERENTER, HÄNSKJUTANDE AV MÅL TILL DÖMANDE SAMMANSÄTTNINGAR SAMT HÄNSKJUTANDE AV MÅL TILL ENSAMDOMARE.....	21
Artikel 25	Riktlinjer för fördelning av mål.....	21
Artikel 26	Initial tilldelning av ett mål och utseende av referent	21
Artikel 27	Utseende av ny referent och omfördelning av ett mål.....	22
Artikel 28	Hänskjutande av mål till en avdelning som sammanträder med annat antal domare	22
Artikel 29	Hänskjutande av mål till ensamdomare	23
Kapitel 5	UTSEENDE AV GENERALADVOKATER	24
Artikel 30	Fall där en generaladvokat får utses	24
Artikel 31	Hur en generaladvokat ska utses	25
Kapitel 6	TRIBUNALENS KANSLI.....	25
Avsnitt 1.	Justitiesekreteraren	25
Artikel 32	Utnämning av justitiesekreterare	25
Artikel 33	Biträdande justitiesekreterare	26
Artikel 34	Om justitiesekreteraren och biträdande justitiesekreteraren är förhindrade att tjänstgöra.....	26
Artikel 35	Justitiesekreterarens befogenheter.....	26
Artikel 36	Förande av dagbok.....	27
Artikel 37	Rätt att ta del av dagboken.....	27
Artikel 38	Rätt att ta del av akten i målet.....	27
Avsnitt 2.	Tribunalens administrativa avdelningar	28
Artikel 39	Tjänstemän och andra anställda.....	28
Kapitel 7	ARBETET VID TRIBUNALEN.....	28
Artikel 40	Tribunalens sammanträdesort	28
Artikel 41	Tribunalens verksamhetskalender	28
Artikel 42	Plenimöte.....	29
Artikel 43	Protokollföring.....	29
AVDELNING II	SPRÅK.....	30
Artikel 44	Rättegångsspråk.....	30
Artikel 45	Fastställande av rättegångsspråk	30
Artikel 46	Rättegångsspråkets användning.....	31
Artikel 47	Justitiesekreterarens ansvar i fråga om språk	32
Artikel 48	Vilka språk som ska användas i tribunalens publikationer.....	32
Artikel 49	Vilka texter som ska äga vitsord.....	33

AVDELNING III

Artikel 50	
Kapitel 1	
Avsnitt 1.	
Artikel 51	
Avsnitt 2.	
Artikel 52	
Artikel 53	
Artikel 54	
Artikel 55	
Artikel 56	
Avsnitt 2a	
Artikel 56a	
Avsnitt 3.	
Artikel 57	
Avsnitt 4.	
Artikel 58	
Artikel 59	
Artikel 60	
Artikel 61	
Artikel 62	
Avsnitt 5.	
Artikel 63	
Artikel 64	
Artikel 65	
Artikel 66	
Artikel 66a	
Artikel 67	
Artikel 68	
Artikel 69	
Artikel 70	
Artikel 71	
Artikel 71a	
Kapitel 2 INLAGOR	
Artikel 72	

DIREKT TALAN.....	34
Tillämpningsområde	34
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	34
Företrädande av rättegångsdeltagare	34
Skyldighet att låta sig företrädas.....	34
Rättigheter och skyldigheter för rättegångsdeltagarnas företrädare	35
Privilegier, immunitet och förmåner	35
Krav för åtnjutande av privilegier, immunitet och förmåner.....	35
Hävande av immunitet	36
Rättegångsspråk	36
Universitetslärare	36
Kommunikation med rättegångsdeltagarnas företrädare via e- Curia	37
e-Curia.....	37
Delgivning	37
De sätt på vilka delgivning kan ske	37
Frister	38
Beräkning av frister	38
Talan mot en institutions rättsakt som har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning	39
Förlängning av frister med hänsyn till avstånd	39
Bestämmande och förlängning av frister	39
Inlagor som ges in efter fristens utgång	39
Förfarandets genomförande och handläggning av mål	39
Förfarandets genomförande	39
Iakttagande av den kontradiktoriska principen.....	40
Delgivning av inlagor och av beslut under rättegången.....	40
Utelämnande i förhållande till allmänheten av personuppgifter som rör fysiska personer	40
Utelämnande i förhållande till allmänheten av andra uppgifter än personuppgifter som rör fysiska personer	41
Den ordning i vilken målen ska handläggas.....	41
Förening av mål	41
Fall då vilandeförklaring får ske	41
Beslut om vilandeförklaring och beslut om att återuppta förfarandet	42
Vilandeförklaringens varaktighet och verkningar	42
Pilotmål	42
.....	43
Regler om ingivande av inlagor via e-Curia	43

Artikel 73	(upphävd).....	43
Artikel 74	(upphävd).....	44
Artikel 75	Vissa inlagors längd.....	44
Kapitel 3	DEN SKRIFTLIGA DELEN AV FÖRFARANDET.....	44
Artikel 76	Vad ansökan ska innehålla.....	44
Artikel 77	(upphävd).....	44
Artikel 78	Bilagor till ansökan.....	44
Artikel 79	Meddelande i Europeiska unionens officiella tidning.....	45
Artikel 80	Delgivning av ansökan.....	45
Artikel 81	Svaromål.....	46
Artikel 82	Översändande av handlingar	46
Artikel 83	Replik och duplik	46
Kapitel 4	GRUNDER, BEVISNING OCH JUSTERING AV TALAN.....	47
Artikel 84	Nya grunder	47
Artikel 85	Bevisning och bevisuppgift	47
Artikel 86	Justering av talan	48
Kapitel 5	DEN FÖRBEREDANDE RAPPORTEN.....	49
Artikel 87	Den förberedande rapporten.....	49
Kapitel 6	ÅTGÄRDER FÖR PROCESSLEDNING OCH ÅTGÄRDER FÖR BEVISUPPTAGNING	49
Artikel 88	Allmänna frågor	49
Avsnitt 1.	Processledning	50
Artikel 89	Syftet med processledningen och vad den kan bestå i	50
Artikel 90	Förfarandet	51
Avsnitt 2.	Bevisupptagning	51
Artikel 91	Vad bevisupptagningen kan bestå i.....	51
Artikel 92	Förfarandet	51
Artikel 93	Kallelse av vittnen.....	52
Artikel 94	Hörande av vittnen.....	52
Artikel 95	Vittnenas skyldigheter	53
Artikel 96	Sakkunnigutlåtande	53
Artikel 97	Vittnesed och sakkunniged.....	54
Artikel 98	Mened eller ovarsam utsaga av vittne eller sakkunnig	54
Artikel 99	Invändning mot ett vittne eller en sakkunnig	54
Artikel 100	Kostnader för vittnen och sakkunniga	55
Artikel 101	Framställning om rättslig hjälp.....	55
Artikel 102	Protokoll från sammanträden för bevisupptagning	56
Avsnitt 3.	Behandling av konfidentiella upplysningar och handlingar som getts in i samband med åtgärder för bevisupptagning	56
Artikel 103	Behandling av konfidentiella upplysningar och handlingar	56

Artikel 104	Handlingar som en institution har beslutat att inte lämna ut.....	57
Kapitel 7	UPPLYSNINGAR ELLER HANDLINGAR SOM BERÖR UNIONENS SÄKERHET ELLER EN ELLER FLERA AV DESS MEDLEMSSTATERS SÄKERHET ELLER DERAS INTERNATIONELLA FÖRBINDELSER	57
Artikel 105	Behandling av upplysningar och handlingar som berör unionens säkerhet eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser	57
Kapitel 8	DEN MUNTliga DELEN AV FÖRFARANDET	60
Artikel 106	Den muntliga delen av förfarandet	60
Artikel 106a	Gemensam muntlig förhandling	60
Artikel 107	Datum för den muntliga förhandlingen.....	60
Artikel 107a	Deltagande i en muntlig förhandling genom videokonferens	60
Artikel 108	Rättegångsdeltagares frånvaro från den muntliga förhandlingen.....	61
Artikel 109	Stängda dörrar.....	61
Artikel 110	Hur den muntliga förhandlingen ska gå till.....	61
Artikel 111	Avslutande av den muntliga delen av förfarandet.....	62
Artikel 112	Redovisning av generaladvokatens förslag till avgörande.....	62
Artikel 113	Återupptagande av den muntliga delen av förfarandet.....	62
Artikel 114	Förhandlingsprotokoll	63
Artikel 115	Tillgång till ljudupptagningar av muntliga förhandlingar	63
Kapitel 9	DOMAR OCH SÄRSKILT UPPSATTÄ BESLUT	63
Artikel 116	Datum för domens avkunnande.....	63
Artikel 117	Vad domen ska innehålla	63
Artikel 118	Avkunnande och delgivning.....	64
Artikel 119	Vad ett särskilt uppsatt beslut ska innehålla.....	64
Artikel 120	Undertecknande och delgivning	65
Artikel 121	Den dag från vilken domar och särskilt uppsatta beslut ska gälla	65
Artikel 122	Offentliggörande i Europeiska unionens officiella tidning.....	66
Kapitel 10	TREDSKODOM.....	66
Artikel 123	Tredskodom	66
Kapitel 11	FÖRLIKNING OCH ÅTERKALLELSE AV TALAN.....	67
Artikel 124	Förlikning	67
Artikel 125	Återkallelse av talan	67
Kapitel 11a	FÖRLIKNING PÅ TRIBUNALENS INITIATIV I MÅL SOM ANHÄNGIGGJORTS MED STÖD AV ARTIKEL 270 FEUF	67
Artikel 125a	Förfarandet	67
Artikel 125b	Verkningar av parternas avtal	68
Artikel 125c	Särskild dagbok och akt.....	68

Artikel 125d	Förlikningsförfarandet och rättegången.....	69
Kapitel 12	MÅL OCH RÄTTEGÅNGSFRÅGOR SOM FÅR AVGÖRAS GENOM SÄRSKILT UPPSATT BESLUT	69
Artikel 126	Uppenbart att talan ska avvisas eller ogillas.....	69
Artikel 127	Överlämnande av mål till domstolen	69
Artikel 128	Förklaring om att avstå från fortsatt handläggning av mål	69
Artikel 129	Rättegångshinder som inte kan avhjälpas	70
Artikel 130	Rättegångshinder eller annan rättegångsfråga.....	70
Artikel 131	Tribunalens fastställande på eget initiativ av att det saknas anledning att döma i saken	71
Artikel 132	Talan som är uppenbart välgrundad.....	71
Kapitel 13	RÄTTEGÅNGSKOSTNADER OCH KOSTNADER FÖR FÖRFARANDET	71
Artikel 133	Beslut om rättegångskostnader.....	71
Artikel 134	Allmänna regler för fördelning av rättegångskostnaderna	71
Artikel 135	Skälighetsbedömning och kostnader som vållats i onödan eller mot bättre vetande	72
Artikel 136	Beslut om rättegångskostnader vid återkallelse av talan	72
Artikel 137	Beslut om rättegångskostnader i mål där det saknas anledning att döma i saken	73
Artikel 138	Intervenienternas rättegångskostnader	73
Artikel 139	Kostnader för förfarandet.....	73
Artikel 140	Ersättningsgilla rättegångskostnader.....	74
Artikel 141	Betalning.....	74
Kapitel 14	INTERVENTION.....	74
Artikel 142	Interventionens syfte och verkningar	74
Artikel 143	Ansökan om intervention.....	75
Artikel 144	Beslut med anledning av ansökan om intervention	75
Artikel 145	Ingivande av inlagor.....	76
Kapitel 15	RÄTTSHJÄLP	77
Artikel 146	Allmänna frågor	77
Artikel 147	Ansökan om rättshjälp	77
Artikel 148	Beslut om rättshjälp.....	78
Artikel 149	Förskott och hjälp med rättegångskostnaderna	79
Artikel 150	Upphörande av rättshjälp	80
Kapitel 16	BRÅDSKANDE FÖRFARANDEN.....	80
Avsnitt 1.	Skyndsam handläggning	80
Artikel 151	Beslut om skyndsam handläggning.....	80
Artikel 152	Ansökan om skyndsam handläggning	80
Artikel 153	Handläggning med förtur.....	81

Artikel 154	Den skriftliga delen av förfarandet.....	81
Artikel 155	Den muntliga delen av förfarandet	81
Avsnitt 2.	Uppskov med verkställighet och andra interimistiska åtgärder	82
Artikel 156	Ansökan om uppskov med verkställighet eller andra interimistiska åtgärder	82
Artikel 157	Förfarandet	82
Artikel 158	Prövning av ansökan.....	83
Artikel 159	Ändrade förhållanden	83
Artikel 160	Ny ansökan.....	83
Artikel 161	Ansökan enligt artiklarna 280 FEUF och 299 FEUF samt artikel 164 FEA.....	84
Kapitel 17	ANSÖKNINGAR SOM RÖR DOMAR OCH SÄRSKILT UPPSATTA BESLUT	84
Artikel 162	Tilldelning av ansökan	84
Artikel 163	Vilandeförklaring	84
Artikel 164	Rättelse av domar och särskilt uppsatta beslut.....	84
Artikel 165	Underlåtelse att pröva ett yrkande eller fatta beslut om rättegångskostnaderna	85
Artikel 166 (M5)	Ansökan om återvinning av tredskodom.....	85
Artikel 167 (M5)	Tredjemanstalan.....	86
Artikel 168 (M5)	Tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut	87
Artikel 169 (M5)	Resning.....	87
Artikel 170 (M5)	Twist om de ersättningsgilla rättegångskostnaderna.....	88
AVDELNING IV	MÅL AVSEENDE IMMATERIELLA RÄTTIGHETER.....	90
Artikel 171	Tillämpningsområde	90
Kapitel 1	RÄTTEGÅNGSDELTAGARNA	90
Artikel 172	Motpart	90
Artikel 173	Den ställning som motparterna i förfarandet vid överklagandenämnden har i målet vid tribunalen.....	90
Artikel 174	Övertagande av talan.....	91
Artikel 175	Ansökan om övertagande av talan	91
Artikel 176	Prövning av ansökan om övertagande av talan	92
Kapitel 2	ÖVERKLAGANDE OCH SVARSSKRIVELSER.....	92
Artikel 177	Överklagande	92
Artikel 178	Delgivning av överklagandet.....	93
Artikel 179	Rättegångsdeltagare som får inkomma med svarsskrivelse.....	94
Artikel 180	Svarsskrivelse.....	94
Artikel 181	Avslutande av den skriftliga delen av förfarandet	94
Kapitel 3	ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE	95

Artikel 182	Anslutningsöverklagande.....	95
Artikel 183	Vad anslutningsöverklagandet ska innehålla.....	95
Artikel 184	Yrkanden, grunder och argument som framställs respektive åberopas inom ramen för anslutningsöverklagandet.....	95
Artikel 185	Svar på anslutningsöverklagandet.....	95
Artikel 186	Avslutande av den skriftliga delen av förfarandet	96
Artikel 187	Förhållandet mellan huvudöverklagandet och anslutningsöverklagandet.....	96
Kapitel 4	ANDRA PROCESSUELLA FRÅGOR	96
Artikel 188	Saken i målet vid tribunalen	96
Artikel 189	Vissa inlagors längd.....	96
Artikel 190	Beslut om rättegångskostnader.....	97
Artikel 191	Andra tillämpliga bestämmelser	97
AVDELNING V	ÖVERKLAGANDE AV PERSONALDOMSTOLENS AVGÖRANDEN	98
Artikel 192	(upphävd).....	98
Kapitel 1	ÖVERKLAGANDE	98
Artikel 193	(upphävd).....	98
Artikel 194	(upphävd).....	98
Artikel 195	(upphävd).....	98
Artikel 196	(upphävd).....	98
Kapitel 2	SVARSSKRIVELSE, REPLIK OCH DUPLIK	98
Artikel 197	(upphävd).....	98
Artikel 198	(upphävd).....	98
Artikel 199	(upphävd).....	98
Artikel 200	(upphävd).....	98
Artikel 201	(upphävd).....	99
Kapitel 3	ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE	99
Artikel 202	(upphävd).....	99
Artikel 203	(upphävd).....	99
Artikel 204	(upphävd).....	99
Kapitel 4	INLAGOR MED ANLEDNING AV ETT ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE	99
Artikel 205	(upphävd).....	99
Artikel 206	(upphävd).....	99
Kapitel 5	DEN MUNTliga DELEN AV FÖRFARANDET	99
Artikel 207	(upphävd).....	99
Kapitel 6	ÖVERKLAGANDEN SOM AVGÖRS GENOM SÄRSKILT UPPSATT BESLUT	100

Artikel 208	(upphävd).....	100
Artikel 209	(upphävd).....	100
Kapitel 7	FÖLJDerna FÖR ANSLUTNINGSOVERKLAGANDET AV ATT HUVUDÖVERKLAGANDET AVSKRIVS.....	100
Artikel 210	(upphävd).....	100
Artikel 211	(upphävd).....	100
Kapitel 9 ANDRA	BESTÄMMELSER SOM SKA TILLÄMPAS PÅ ÖVERKLAGANDEN.....	100
Artikel 212	(upphävd).....	100
Artikel 213	(upphävd).....	100
Kapitel 10	ÖVERKLAGANDE AV BESLUT OM AVSLAG PÅ EN ANSÖKAN OM INTERVENTION OCH AV INTERIMISTISKA BESLUT	101
Artikel 214	(upphävd).....	101
AVDELNING VI	MÅL SOM HAR ÅTERFÖRVISATS EFTER DET ATT ETT ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE HAR UPPHÄVTS (M6)	102
Kapitel 1	AVGÖRANDEn SOM MEDDELAS AV TRIBUNALEN EFTER UPPHÄVANDE OCH ÅTERFÖRVISNING	102
Artikel 215	Upphävande och återförvisning som beslutas av domstolen.....	102
Artikel 216	Tilldelning av målet	102
Artikel 217	Förfarandets genomförande	102
Artikel 218	Bestämmelser som ska tillämpas på förfarandet	103
Artikel 219	Rättegångskostnader	103
Kapitel 2	AVGÖRANDEn SOM MEDDELAS AV TRIBUNALEN EFTER OMPRÖVNING OCH ÅTERFÖRVISNING	103
Artikel 220	(upphävd).....	103
Artikel 221	(upphävd).....	103
Artikel 222	(upphävd).....	103
Artikel 223	(upphävd).....	103
SLUTBESTÄMMELSER		104
Artikel 224	Genomförandebestämmelser	104
Artikel 225	Verkställighet.....	104
Artikel 226	Upphävande.....	104
Artikel 227	Offentliggörande och ikraftträdande	104

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1 (M1) (M3) (M5)

Definitioner

1. I dessa rättegångsregler

- a) anges bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen med artikelnummer följt av förkortningen "FEU",
- b) anges bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt med artikelnummer följt av förkortningen "FEUF",
- c) anges bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen med artikelnummer följt av förkortningen "FEA",
- d) benämns protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol "stadgan",
- e) benämns avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområde¹ "EES-avtalet", och
- f) benämns rådets förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som ska användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen² "rådets förordning nr 1".

2. Vid tillämpningen av dessa rättegångsregler

- a) avses med "tribunalen", i samband med mål som tilldelats eller hänskjutits till en avdelning, den avdelningen och, i samband med mål som hänskjutits till eller tilldelats en ensamdomare, den domaren,
- b) avses med "ordförande", när ordet används utan närmare precisering,
 - tribunalens ordförande, i samband med mål som ännu inte tilldelats en dömande sammansättning,
 - ordföranden på den avdelning som tilldelats målet, i samband mål som tilldelats en avdelning,
 - ensamdomaren, i samband med mål som hänskjutits till eller tilldelats den domaren,

¹ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3; svensk specialutgåva, område 2, volym 11, s. 37.

² EGT 17, 6.10.1958, s. 385; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 14.

- c) avses med "rättegångsdeltagare" parter och intervenienter,
- d) avses med "part" och "parter", beroende på omständigheterna, sökanden eller svaranden eller båda, respektive klaganden eller motparten eller båda,
- e) avses med "rättegångsdeltagarnas företrädare" advokater och ombud, de sistnämnda eventuellt biträdda av en rådgivare eller en advokat, som företräder en rättegångsdeltagare i mål vid tribunalen i enlighet med artikel 19 i stadgan,
- f) avses med "institution" och "institutioner" de unionsinstitutioner som anges i artikel 13.1 FEU samt de organ eller byråer som inrättats genom fördragen, eller genom en rättsakt som utfärdats för att genomföra dessa, och som kan vara part i mål vid tribunalen,
- g) avses med uttrycket "myndigheten" Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet och Gemenskapens växtsortsmyndighet,
- h) avses med "Eftas övervakningsmyndighet" Europeiska frihandelssammanslutningens övervakningsmyndighet, som anges i EES-avtalet,
- i) avses med "direkt talan" sådan talan som väcks med stöd av artiklarna 263 FEUF, 265 FEUF, 268 FEUF, 270 FEUF och 272 FEUF,
- j) benämns förordningen om fastställande av tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska unionen och anställningsvillkor för övriga anställda i unionen "tjänsteföreskrifterna", och
- k) avses med "e-Curia" Europeiska unionens domstols IT-applikation som möjliggör att inlagor samt domar och beslut ges in respektive delges på elektronisk väg.

Artikel 2

Rättegångsreglernas syfte

Bestämmelserna i dessa rättegångsregler genomför och kompletterar, i den mån det behövs, relevanta bestämmelser i FEU, FEUF och FEA samt stadgan.

AVDELNING I

TRIBUNALENS ORGANISATION

Kapitel 1

TRIBUNALENS LEDAMÖTER

Artikel 3 (M4)

Tjänstgöring som domare och som generaladvokat

1. Alla ledamöter av tribunalen ska i princip tjänstgöra som domare.
2. Tribunalens ledamöter benämns härefter "domare".
3. Alla domare, med undantag för tribunalens ordförande och avdelningsordförande, kan i ett mål tjänstgöra som generaladvokat på de villkor som anges i artiklarna 30 och 31.
4. Bestämmelser i dessa rättegångsregler som hänvisar till generaladvokaten är endast tillämpliga i de fall en domare har utsetts att tjänstgöra som generaladvokat.

Artikel 4

Tidpunkten då domarnas förordnande börjar löpa

Förordnandet för en domare börjar löpa den dag som anges i den rättsakt genom vilken han eller hon utnämns. Om det i rättsakten inte anges när förordnandet börjar löpa, ska förordnandet börja löpa den dag då rättsakten offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Avläggande av ed

Domarna ska, innan de tillträder sin tjänst, inför domstolen avlägga följande ed, som anges i artikel 2 i stadgan:

"Jag lovar och försäkrar att jag ska utöva min tjänst opartiskt och samvetsgrant och att inte yppa vad som förekommit vid tribunalens överläggningar."

Artikel 6
Högtidlig försäkran

Omedelbart efter edsavläggelsen ska domarna underteckna en förklaring, genom vilken de avlägger den högtidliga försäkran som anges i artikel 4 tredje stycket i stadgan.

Artikel 7
Entledigande av en domare

1. När domstolen, efter att ha hört tribunalen, har att besluta, enligt artikel 6 i stadgan, om en domare inte längre uppfyller de villkor som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av tjänsten, ska tribunalens ordförande uppmana den berörda personen att yttra sig. Tribunalen ska besluta utan att justitiesekreteraren är närvarande.
2. Tribunalen ska motivera sitt yttrande.
3. Ett yttrande som visar att en domare inte längre uppfyller de villkor som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av tjänsten måste vinna stöd av minst en majoritet av tribunalens domares röster enligt artikel 48 i stadgan. Domstolen ska, om så är fallet, underrättas om röstfördelningen.
4. Omröstningen ska vara sluten och äga rum utan att justitiesekreteraren är närvarande. Den berörde domaren ska inte delta i överläggningen.

Artikel 8
Rangordning efter tjänsteålder

1. Domarnas tjänsteålder ska beräknas utifrån den dag då de tillträdde sin tjänst.
2. Vid lika tjänsteålder ska rangordningen bestämmas efter levnadsålder.
3. Avgående domare som återutnämns behåller sin tidigare plats i rangordningen.

Kapitel 2 TRIBUNALENS ORDFÖRANDE

Artikel 9

Val av tribunalens ordförande och vice ordförande

1. Omedelbart efter den partiella nytillsättningen enligt artikel 254 andra stycket FEUF ska domarna bland sig välja tribunalens ordförande för en tid av tre år.
2. Om förordnandet som ordförande upphör i förtid, ska en ersättare utses för återstoden av tiden.
3. De val som avses i denna artikel ska ske genom sluten omröstning. Den domare som erhåller rösterna från mer än hälften av antalet domare i tribunalen enligt artikel 48 i stadgan ska anses vald. Om ingen domare uppnår denna majoritet, ska ytterligare omröstningar hållas till dess att den uppnås.
4. Därefter väljer domarna på det sätt som anges i punkt 3 bland sig tribunalens vice ordförande för en tid av tre år. Om förordnandet som vice ordförande upphör i förtid, ska punkt 2 tillämpas.
5. När tribunalens ordförande och vice ordförande har valts enligt denna artikel ska deras namn offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 10 (M6)

Tribunalens ordförandes befogenheter och skyldigheter

1. Tribunalens ordförande ska företräda tribunalen.
2. Tribunalens ordförande ska leda tribunalens arbete och dess administrativa avdelningar.
3. Tribunalens ordförande ska vara ordförande för tribunalens plenimöte, som avses i artikel 42.
4. Tribunalens ordförande ska vara ordförande när tribunalen sammanträder i stor avdelning. I det fallet ska artikel 19 tillämpas.
5. Om tribunalens ordförande tjänstgör på en avdelning, ska han eller hon vara ordförande på den avdelningen. I det fallet ska artikel 19 tillämpas.
6. I mål som ännu inte tilldelats en dömande sammansättning får tribunalens ordförande vidta de åtgärder för processledning som anges i artikel 89.

Ordföranden har i sådana mål behörighet att fatta sådana beslut som avses i artiklarna 66 och 66a.

Artikel 11

Tribunalens vice ordförandes befogenheter och skyldigheter

1. Tribunalens vice ordförande ska biträda tribunalens ordförande när han eller hon fullgör sitt uppdrag och ska ersätta ordföranden om han eller hon är förhindrad att tjänstgöra.
2. Vice ordföranden ska, på ordförandens begäran, tjänstgöra i hans eller hennes ställe vid fullgörandet av de uppgifter som avses i artikel 10.1 och 10.2.
3. Tribunalen ska genom beslut fastställa på vilka villkor vice ordföranden ska tjänstgöra i ordförandens ställe vid fullgörandet av hans eller hennes dömande uppgifter. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
4. Om inte annat följer av artikel 10.5 ska tribunalens vice ordförande, om han eller hon tjänstgör på en avdelning, vara ordförande på den avdelningen. I det fallet ska artikel 19 tillämpas.

Artikel 12

Om tribunalens ordförande och vice ordförande är förhindrade att tjänstgöra

Om både tribunalens ordförande och vice ordförande är förhindrade att tjänstgöra, ska tribunalens ordförandes arbetsuppgifter utföras av en av avdelningsordförandena eller, om detta inte är möjligt, av en av de övriga domarna, enligt den rangordning som anges i artikel 8.

Kapitel 3

AVDELNINGAR OCH DÖMANDE SAMMANSÄTTNINGAR

Avsnitt 1. Inrättande av avdelningar och fastställande av vilka som ska ingå i de dömande sammansättningarna

Artikel 13

Inrättande av avdelningar

1. Tribunalen ska inrätta avdelningar som sammanträder med tre och med fem domare.

2. Tribunalen ska, på förslag av tribunalens ordförande, besluta om domarnas indelning på avdelningarna.
3. Beslut enligt denna artikel ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 14

Behörig dömande sammansättning

1. Mål som anhängiggörs vid tribunalen ska avgöras av avdelningar som sammanträder med tre eller med fem domare i enlighet med artikel 13.
2. Mål får avgöras av stora avdelningen enligt de villkor som anges i artikel 28.
3. Mål får avgöras av ensamdomare när de har hänskjutits till sådan domare enligt de villkor som anges i artikel 29.

Artikel 15

Stora avdelningens sammansättning

1. Stora avdelningen ska bestå av femton domare.
2. Tribunalen ska besluta om hur de domare som ska ingå i stora avdelningen ska utses. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 16

Domarjäv

1. Om en domare anser, i enlighet med artikel 18 första och andra styckena i stadgan, att han eller hon inte kan delta i avgörandet av ett mål, ska domaren underrätta tribunalens ordförande om detta. Tribunalens ordförande ska ge domaren tillstånd att inte delta i avgörandet av målet.
2. Om tribunalens ordförande anser, i enlighet med artikel 18 första och andra styckena i stadgan, att en domare inte kan delta i avgörandet av ett mål, ska ordföranden underrätta den berörda domaren om detta och låta denne yttra sig innan han eller hon fattar beslut.
3. Vid svårighet att tillämpa denna artikel, i enlighet med artikel 18 tredje stycket i stadgan, ska tribunalens ordförande hänskjuta de frågor som avses i punkterna 1 och 2 till tribunalens plenimöte. I det fallet ska omröstningen vara sluten och äga rum utan att justitiesekreteraren är närvarande. Den berörda domaren ska dessförinnan ha getts möjlighet att yttra sig, men ska inte delta i överläggningen.

Artikel 17

Om en ledamot i den dömande sammansättningen är förhindrad att tjänstgöra

1. Om det antal domare som föreskrivs i artikel 15 inte uppnås i stora avdelningen, till följd av att en domare blir förhindrad att tjänstgöra innan överläggning i målet har påbörjats eller innan muntlig förhandling har hållits, ska denna avdelning kompletteras med en domare som utses av tribunalens ordförande, så att det föreskrivna antalet domare uppnås.
2. Om det föreskrivna antalet domare inte uppnås i en avdelning som sammanträder med tre domare eller med fem domare, till följd av att en domare blir förhindrad att tjänstgöra innan överläggning i målet har påbörjats eller innan muntlig förhandling har hållits, ska ordföranden på den avdelningen utse en annan domare på samma avdelning att ersätta den domare som är förhindrad att tjänstgöra. Om det inte är möjligt att ersätta den domare som är förhindrad att tjänstgöra med en domare som tillhör samma avdelning, ska ordföranden på denna avdelning underrätta tribunalens ordförande om detta. Tribunalens ordförande ska då, enligt kriterier som ska beslutas av tribunalen, utse en annan domare, så att det föreskrivna antalet domare uppnås. Beslutet med dessa kriterier ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
3. När ett mål har hänskjutits till eller tilldelats en domare i egenskap av ensamdomare och den domaren är förhindrad att tjänstgöra, ska tribunalens ordförande utse en annan domare att tjänstgöra i hans eller hennes ställe.

Avsnitt 2. Avdelningsordförande

Artikel 18

Val av avdelningsordförande

1. Domarna ska bland sig välja, med tillämpning av artikel 9.3, ordförandena på avdelningar som sammanträder med tre och med fem domare.
2. Ordförandena på avdelningar som sammanträder med fem domare väljs för en tid av tre år. De kan återväljas en gång.
3. Ordförandena på avdelningar som sammanträder med tre domare väljs på viss tid.
4. Valet av ordförandena på avdelningar som sammanträder med fem domare ska äga rum omedelbart efter valen av tribunalens ordförande och vice ordförande enligt artikel 9.

5. Om förordnandet som avdelningsordförande upphör i förtid, ska en ersättare utses för återstoden av tiden.
6. Namnen på avdelningsordförande som har valts enligt denna artikel ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 19

Avdelningsordförandens befogenheter

1. Avdelningsordföranden ska utöva sina befogenheter enligt dessa rättegångsregler efter att ha hört referenten.
2. Avdelningsordföranden får hänskjuta samtliga frågor som omfattas av hans eller hennes befogenheter att beslutas av avdelningen.

Artikel 20

Om avdelningsordföranden är förhindrad att tjänstgöra

Om ordföranden på en avdelning är förhindrad att tjänstgöra, ska dennes arbetsuppgifter fullgöras av en domare som ingår i den dömande sammansättningen enligt den rangordning som anges i artikel 8, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10.5 och artikel 11.4.

Avsnitt 3. Överläggning

Artikel 21

Hur överläggning ska gå till

1. Tribunalens överläggningar ska vara och förbli hemliga.
2. När en muntlig förhandling har hållits, ska endast de domare som deltagit i denna delta i överläggningen.
3. Varje domare som deltar i överläggningen ska säga sin mening och ange skälen till denna.
4. Den mening som efter avslutande diskussion omfattas av majoriteten av domarna ska bestämma tribunalens avgörande. Röster ska avges i omvänd ordning i förhållande till den rangordning som fastställs i artikel 8, med undantag för referenten som ska rösta först och ordföranden som ska rösta sist.

Artikel 22

Antal domare som ska delta i överläggningen

Om antalet domare är jämnt till följd av att en domare är förhindrad att tjänstgöra, ska den i tjänsten yngsta domaren, i den mening som avses i artikel 8, avstå från att delta i överläggningen, såvida det inte är fråga om ordföranden eller referenten. I det sistnämnda fallet ska den domare som står omedelbart före referenten i rangordningen avstå från att delta i överläggningen.

Artikel 23

Stora avdelningens domförhet

1. Stora avdelningen är domför med elva domare.
2. Om stora avdelningen inte är domför till följd av att en domare är förhindrad att tjänstgöra, ska tribunalens ordförande utse en annan domare, så att stora avdelningen blir domför.
3. Om en avdelning upphör att vara domför då den muntliga förhandlingen har ägt rum, ska ersättare utses enligt vad som anges i punkt 2 och en ny muntlig förhandling ska hållas om en part begär detta. Tribunalen får även på eget initiativ besluta att en ny muntlig förhandling ska hållas. En ny muntlig förhandling ska alltid hållas när åtgärder för bevisupptagning har vidtagits enligt artikel 91 a och d och enligt artikel 96.2. Om en ny muntlig förhandling inte hålls, ska artikel 21.2 inte tillämpas.

Artikel 24

Domförhet på avdelningar som sammanträder med tre domare eller med fem domare

1. Avdelningar som sammanträder med tre domare eller med fem domare är domföra med tre domare.
2. Om en avdelning som sammanträder med tre eller med fem domare inte är domför till följd av att en domare är förhindrad att tjänstgöra, ska ordföranden på den avdelningen utse en annan domare på samma avdelning att ersätta den domare som är förhindrad att tjänstgöra. Om det inte är möjligt att ersätta den domare som är förhindrad att tjänstgöra med en domare som tillhör samma avdelning, ska ordföranden på den berörda avdelningen underrätta tribunalens ordförande om detta. Tribunalens ordförande ska då, enligt kriterier som ska beslutas av tribunalen, utse en annan domare, så att avdelningen blir domför. Beslutet med dessa kriterier ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Om en avdelning upphör att vara domför då den muntliga förhandlingen har ägt rum, ska ersättare utses enligt vad som anges i punkt 2 och en ny muntlig förhandling ska hållas om en part begär detta. Tribunalen får även på eget initiativ besluta att en ny muntlig förhandling ska hållas. En ny muntlig förhandling ska alltid hållas när åtgärder för bevisupptagning har vidtagits enligt artikel 91 a och d och enligt artikel 96.2. En ny muntlig förhandling ska hållas när fler än en av de domare som deltagit i den muntliga förhandlingen måste ersättas. Om en ny muntlig förhandling inte hålls, ska artikel 21.2 inte tillämpas.

Kapitel 4

FÖRDELNING OCH OMFÖRDELNING AV MÅL, UTSEENDE AV REFERENTER, HÄNSKJUTANDE AV MÅL TILL DÖMANDE SAMMANSÄTTNINGAR SAMT HÄNSKJUTANDE AV MÅL TILL ENSAMDOMARE

Artikel 25

Riktlinjer för fördelning av mål

1. Tribunalen ska fastlägga riktlinjer för hur målen ska fördelas mellan avdelningarna. Tribunalen får besluta att en eller flera avdelningar ska ha till uppgift att pröva mål inom särskilda rättsområden.
2. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 26

Initial tilldelning av ett mål och utseende av referent

1. Tribunalens ordförande ska så snart som möjligt efter ingivandet av den handling genom vilken ett mål anhängiggörs tilldela en avdelning målet enligt de riktlinjer som fastställts av tribunalen i enlighet med artikel 25.
2. Avdelningsordföranden ska, för varje mål som tilldelats avdelningen, lämna förslag på referent till tribunalens ordförande. Beslut fattas av tribunalens ordförande.
3. Om det på en avdelning som sammanträder med tre eller med fem domare finns fler än tre respektive fem domare, ska avdelningsordföranden besluta vilka domare som ska delta i avgörandet av målet.

Artikel 27 (M6)

Utseende av ny referent och omfördelning av ett mål

1. Om referenten är förhindrad att tjänstgöra, ska ordföranden för den behöriga dömande sammansättningen underrätta tribunalens ordförande om detta. Om denne inte tillhör den avdelning som ursprungligen tilldelats målet, ska målet avgöras av den avdelning på vilken den nya referenten tjänstgör.
2. För att ta hänsyn till att vissa mål har samband med varandra vad gäller saken, får tribunalens ordförande, efter att ha hört de berörda referenterna, fatta ett motiverat beslut om omfördelning av mål, så att samtliga berörda mål kan beredas av samma referent. Om den referent till vilken målen har omfördelats inte tillhör den avdelning som ursprungligen tilldelats dem, ska målen avgöras av den avdelning på vilken den nya referenten tjänstgör.
3. Om det behövs för att tillgodose intresset av en god rättskipning får tribunalens ordförande i undantagsfall, innan föredragningen av den förberedande rapport som avses i artikel 87 och efter att ha hört de berörda domarna, genom ett motiverat beslut utse en annan referent. Om denne inte tillhör den avdelning som ursprungligen tilldelats målet, ska målet avgöras av den avdelning på vilken den nya referenten tjänstgör.
4. Tribunalens ordförande ska höra de berörda avdelningsordförandena innan han eller hon utser en ny referent enligt punkterna 1–3.
5. Om avdelningarnas sammansättning har ändrats till följd av ett beslut från tribunalen om domarnas indelning på avdelning, ska målet avgöras av den avdelning på vilken referenten tjänstgör efter det beslutet, om överläggning i målet inte har påbörjats eller om den muntliga delen av förfarandet inte har inletts.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 5 ska, om ett mål rör ett sådant särskilt rättsområde som avses i artikel 25 och den skriftliga delen av förfarandet ännu inte har avslutats när tribunalen fattar beslut om domarnas indelning på avdelningarna, en ny referent som tjänstgör på en avdelning som har till uppgift att pröva mål inom detta rättsområde utses, om den ursprungliga referenten ska tjänstgöra på en avdelning som inte prövar mål inom detta rättsområde.

Artikel 28 (M4) (M6)

Hänskjutande av mål till en avdelning som sammanträder med annat antal domare

1. Då det på grund av ett måls juridiska svårighetsgrad eller betydelse eller särskilda omständigheter i övrigt är påkallat, får målet hänskjutas till stora

avdelningen eller till en avdelning som sammanträder med ett annat antal domare.

2. Den avdelning som handlägger målet får när som helst under rättegången, på eget initiativ eller på begäran av part, föreslå tribunalens plenimöte att punkt 1 ska tillämpas.
3. Tribunalens ordförande eller vice ordförande får, fram till dess att den muntliga delen av förfarandet har avslutats eller, om artikel 106.3 är tillämplig, innan den avdelning som handlägger målet beslutar att avgöra detta utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, föreslå tribunalens plenimöte att punkt 1 ska tillämpas.
4. Beslut om hänskjutande av ett mål till en avdelning som sammanträder med ett större antal domare ska fattas av tribunalens plenimöte.
5. Beslut om hänskjutande av ett mål till en avdelning som sammanträder med ett mindre antal domare ska fattas av tribunalens plenimöte, efter att ha hört parterna.
6. Målet ska avgöras av en avdelning som sammanträder med minst fem domare, om det begärs av en medlemsstat eller en av unionens institutioner som är rättegångsdeltagare.

Artikel 29 (M3)

Hänskjutande av mål till ensamdomare

1. Följande mål som tilldelats en avdelning som sammanträder med tre domare får avgöras av referenten i egenskap av ensamdomare, om de lämpar sig för detta med hänsyn till att rättsfrågorna eller sakfrågorna inte innefattar några svårigheter, att målen är av begränsad betydelse och att särskilda omständigheter i övrigt inte föreligger samt att målen har hänskjutits till ensamdomare enligt villkoren i denna artikel:
 - a) Mål som avses i artikel 171.
 - b) Mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF, artikel 265 tredje stycket FEUF, artikel 268 FEUF och artikel 270 FEUF och som endast omfattar frågor som redan klargjorts i fast rättspraxis eller som utgör ett av flera mål rörande samma sak, varav ett redan är rättskraftigt avgjort.
 - c) Mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 272 FEUF.
2. Följande mål får inte hänskjutas till ensamdomare:

- a) Mål om talan om ogiltigförklaring av en rättsakt med allmän giltighet eller mål där det uttryckligen har framställts en invändning om rättsstridighet avseende en rättsakt med allmän giltighet.
 - b) Mål om talan som väckts enligt artikel 270 FEUF där det uttryckligen har framställts en invändning om rättsstridighet avseende en rättsakt med allmän giltighet, såvida inte de frågor som denna invändning föranleder redan har varit föremål för prövning av domstolen eller tribunalen.
 - c) Mål som rör genomförandet av
 - konkurrensreglerna och reglerna om kontroll av företagskoncentrationer,
 - reglerna om statligt stöd,
 - reglerna om åtgärder avseende handelsskydd, eller
 - reglerna om den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna, med undantag för mål som utgör ett av flera mål rörande samma sak, varav ett redan är rättskraftigt avgjort.
3. Beslut om hänskjutande av ett mål till ensamdomare ska, sedan parterna hörts, fattas av den avdelning som sammanträder med tre domare på vilken målet handläggs. Om en medlemsstat eller en av unionens institutioner som är rättegångsdeltagare motsätter sig att ett mål avgörs av ensamdomare, ska det även i fortsättningen handläggas på den avdelning som referenten tillhör.
4. Ensamdomaren ska hänskjuta målet till avdelningen om han eller hon finner att förutsättningar för att hänskjuta målet till ensamdomare inte längre föreligger.

Kapitel 5 UTSEENDE AV GENERALADVOKATER

Artikel 30 **Fall där en generaladvokat får utses**

Tribunalen får biträdas av en generaladvokat, om den anser att detta krävs på grund av att målet innehåller juridiska svårigheter eller komplicerade sakomständigheter.

Artikel 31 (M6)

Hur en generaladvokat ska utses

1. Beslutet att utse en generaladvokat i ett visst mål fattas av tribunalens plenimöte på begäran av den avdelning som tilldelats målet eller till vilken målet har hänskjutits.
2. Tribunalens ordförande ska utse den domare som ska tjänstgöra som generaladvokat i målet.
3. När en generaladvokat har utsetts, ska denne höras innan de beslut som avses i artiklarna 16, 28, 45, 68, 70, 83, 87, 90, 92, 98, 103, 105, 106, 113, 126–132, 144, 151, 165, 168 och 169 fattas.

Kapitel 6

TRIBUNALENS KANSLI

Avsnitt 1. Justitiesekreteraren

Artikel 32

Utnämning av justitiesekreterare

1. Tribunalen ska utnämna en justitiesekreterare.
2. Om tjänsten som justitiesekreterare är ledig, ska tjänsten utlysas i *Europeiska unionens officiella tidning*. Fristen för att inkomma med ansökningar till tjänsten får inte vara kortare än tre veckor. En ansökan ska åtföljas av fullständiga uppgifter om sökandens medborgarskap, universitetsexamina, språkkunskaper, nuvarande och tidigare anställningar samt om sökandens eventuella erfarenhet av domstolsarbete eller internationellt arbete.
3. Omröstningen ska ske enligt det förfarande som föreskrivs i artikel 9.3.
4. Justitiesekreteraren utnämns för en tid av sex år. Han eller hon kan återutnämnas. Tribunalen får besluta att återutnämna innehavaren av tjänsten som justitiesekreterare utan att tillämpa förfarandet enligt punkt 2. I det fallet ska punkt 3 tillämpas.
5. Justitiesekreteraren ska avlägga den ed som föreskrivs i artikel 5 och underteckna den förklaring som föreskrivs i artikel 6.
6. Justitiesekreteraren får skiljas från sin tjänst endast om han eller hon inte längre uppfyller de villkor som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av tjänsten.

Tribunalen ska fatta beslut utan att justitiesekreteraren är närvarande sedan denne getts tillfälle att yttra sig.

7. Om justitiesekreteraren lämnar sin tjänst före förordnandetidens utgång, ska tribunalen utnämna en ny justitiesekreterare för en tid av sex år.
8. När en justitiesekreterare har valts enligt denna artikel ska hans eller hennes namn offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 33

Biträdande justitiesekreterare

Tribunalen får i den ordning som föreskrivs för justitiesekreteraren utnämna en eller flera biträdande justitiesekreterare som ska biträda justitiesekreteraren och inträda i hans eller hennes ställe när han eller hon är förhindrad att tjänstgöra.

Artikel 34

Om justitiesekreteraren och biträdande justitiesekreteraren är förhindrade att tjänstgöra

Tribunalens ordförande ska utse de tjänstemän eller andra anställda som ska fullgöra justitiesekreterarens uppgifter, då han eller hon och, i förekommande fall, den biträdande justitiesekreteraren är förhindrade att tjänstgöra.

Artikel 35 (M6)

Justitiesekreterarens befogenheter

1. Justitiesekreteraren ska ansvara för mottagande, översändande och förvaring av handlingar samt för de delgivningar som tillämpningen av dessa rättegångsregler medför. Han eller hon är därvid underställd tribunalens ordförande.
2. Justitiesekreteraren ska biträda tribunalens ledamöter i deras tjänsteutövning.
3. Justitiesekreteraren ska förvara sigillet och ansvara för arkivet. Han eller hon ska, i enlighet med de kriterier som har fastställts av tribunalen, ansvara för dess publikationer, däribland särskilt rättsfallssamlingen, och för offentliggörande på internet av handlingar som rör tribunalen.
4. Justitiesekreteraren ska ansvara för tribunalens administration, finanser och räkenskaper. Han eller hon ska därvid vara underställd tribunalens ordförande och bistås av institutionens tjänsteavdelningar.

5. Om inte annat följer av bestämmelserna i dessa rättegångsregler, ska justitiesekreteraren närvara vid tribunalens sammanträden.

Artikel 36 (M5)

Förande av dagbok

1. Kansliet ska under justitiesekreterarens tillsyn föra en dagbok i vilken alla inlagor ska föras in i den ordning de inkommer.
2. När en inlaga har förts in i dagboken, ska justitiesekreteraren göra en anteckning om detta på den i akten intagna inlagan samt, på begäran av rättegångsdeltagare, på kopior som ingetts för detta ändamål.
3. Införanden i dagboken och de i punkt 2 angivna anteckningarna ska äga vitsord.

Artikel 37

Rätt att ta del av dagboken

Var och en har rätt att ta del av dagboken på kansliet samt att få kopior eller utdrag ur denna mot betalning enligt kansliets taxa, som ska fastställas av tribunalen på förslag av justitiesekreteraren.

Artikel 38

Rätt att ta del av akten i målet

1. Om inte annat följer av artiklarna 68.4, 103–105 och 144.7, har samtliga rättegångsdeltagare rätt att ta del av akten i målet och att mot betalning enligt kansliets taxa, som nämns i artikel 37, få kopior av inlagor samt bestyrkta kopior av särskilt uppsatta beslut och domar.
2. Utomstående personer, vare sig de är privaträttsliga eller offentligrättsliga subjekt, får ta del av akten i målet endast om tribunalens ordförande, efter att ha hört rättegångsdeltagarna, har gett dem uttryckligt tillstånd till detta. En ansökan om att få ta del av akten i målet ska, för att helt eller delvis kunna bifallas, vara skriftlig och innehålla en utförlig redogörelse för skälen till att sökanden har ett välgrundat intresse av att ta del av akten.

Avsnitt 2. Tribunalens administrativa avdelningar

Artikel 39 (M3)

Tjänstemän och andra anställda

1. Tjänstemän och övriga anställda med uppgift att direkt bistå ordföranden, domarna och justitiesekreteraren ska anställas på de villkor som anges i tjänsteföreskrifterna. De är underställda justitiesekreteraren och ytterst ordföranden.
2. De ska, inför tribunalens ordförande och i justitiesekreterarens närvaro, avlägga en av följande eder:

"Jag svär att jag lojalt och samvetsgrant ska utföra de uppgifter som anförtros mig av tribunalen samt att jag ska iaktta min tystnadsplikt."

eller

"Jag lovar och försäkrar högtidligt att jag lojalt och samvetsgrant ska utföra de uppgifter som anförtros mig av tribunalen samt att jag ska iaktta min tystnadsplikt."

Kapitel 7

ARBETET VID TRIBUNALEN

Artikel 40

Tribunalens sammanträdesort

Tribunalen får välja att hålla ett eller flera sammanträden på annan ort än den där tribunalen har sitt säte.

Artikel 41

Tribunalens verksamhetskalender

1. Rättsåret inleds den 1 september varje kalenderår och avslutas den 31 augusti nästföljande år.
2. Rättsferierna ska fastställas av tribunalen.
3. Under rättsferierna får tribunalens ordförande och avdelningsordförandena i brådskande fall sammankalla domarna och, i förekommande fall, generaladvokaten.

4. Tribunalen ska iaktta de lagstadgade helgdagar som gäller där tribunalen har sitt säte.
5. Tribunalen får, när det finns skälig anledning till det, bevilja en domare tjänstledighet.
6. Datum för rättsferierna och förteckningen över lagstadgade helgdagar ska årligen offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 42 (M5)

Plenimöte

1. Beslut i administrativa frågor och de beslut som avses i artiklarna 7, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 25, 28, 31–33, 41, 56a och 224 ska fattas av tribunalens plenimöte. Vid tribunalens plenimöten ska samtliga domare delta med rösträtt, om inte annat följer av bestämmelserna i dessa rättegångsregler. Justitiesekreteraren ska vara närvarande vid besluten, såvida inte tribunalen beslutar annorlunda.
2. Om, sedan tribunalens plenimöte sammankallats, det konstateras att beslutförhet enligt artikel 17 fjärde stycket i stadgan inte föreligger, ska tribunalens ordförande skjuta upp sammanträdet till dess att beslutförhet föreligger.

Artikel 43

Protokollföring

1. När tribunalen sammanträder i närvaro av justitiesekreteraren, ska han eller hon föra protokoll, när det finns skäl till det. Protokollet ska undertecknas, alltefter omständigheterna, av tribunalens ordförande eller avdelningsordföranden samt av justitiesekreteraren.
2. När tribunalen sammanträder utan att justitiesekreteraren är närvarande, ska tribunalen uppdra åt den i tjänsten yngsta domaren, i den mening som avses i artikel 8, att föra protokoll, när det finns skäl till det. Protokollet ska undertecknas, alltefter omständigheterna, av tribunalens ordförande eller avdelningsordföranden samt av den domaren.

AVDELNING II SPRÅK

Artikel 44 **Rättegångsspråk**

Rättegångsspråken är bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska.

Artikel 45 (M6) **Fastställande av rättegångsspråk**

1. I mål om direkt talan i den mening som avses i artikel 1 väljs rättegångsspråket av sökanden, med följande undantag:
 - a) Om svaranden är en medlemsstat ska rättegångsspråket vara denna stats officiella språk. Om en stat har flera officiella språk ska rättegångsspråket vara det som sökanden väljer.
 - b) Om en institution lämnar in en ansökan med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av unionen eller för dess räkning, i enlighet med artikel 272 FEUF, ska rättegångsspråket vara det språk på vilket avtalet ingicks. Om avtalet har upprättats på flera språk ska rättegångsspråket vara det som sökanden väljer.
 - c) På gemensam begäran av parterna kan det tillåtas att ett annat av de i artikel 44 nämnda språken används för hela eller en del av rättegången.
 - d) På begäran av en rättegångsdeltagare kan det, sedan de andra deltagarna hörts, med avvikelse från bestämmelserna i led a–c tillåtas att ett annat av de i artikel 44 nämnda språken används som rättegångsspråk för hela eller en del av rättegången. En sådan begäran får inte framställas av någon av institutionerna.
2. Beslut med avseende på en sådan begäran som nämns ovan ska fattas av ordföranden. Ordföranden ska hänskjuta en sådan begäran till tribunalen om han eller hon vill bifalla begäran utan samtliga rättegångsdeltagares samtycke.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i leden c och d i punkt 1 ska följande gälla: Vid ansökningar om rättelse, vid ansökningar som syftar till att avhjälpa en underlåtenhet att pröva ett yrkande eller fatta beslut om rättegångskostnader, vid återvinning av tredskodom, vid tredjemanstalan samt

vid ansökningar om tolkning av dom eller beslut eller om resning eller vid tvist om vilka rättegångskostnader som är ersättningsgilla, ska rättegångsspråket vara det språk på vilket det aktuella avgörandet har meddelats.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i leden c och d i punkt 1 ska följande gälla i mål om överklagande av beslut fattade av överklagandenämnderna vid den myndighet som avses i artikel 1 och som gäller tillämpningen av reglerna om immateriella rättigheter:
 - a) Rättegångsspråket ska väljas av klaganden, om denne var enda part i förfarandet vid myndighetens överklagandenämnd.
 - b) Det språk som överklagandet är avfattat på, vilket valts av klaganden bland de språk som anges i artikel 44, ska vara rättegångsspråk om ingen annan part i förfarandet vid myndighetens överklagandenämnd motsätter sig det inom en tidsfrist som ska fastställas av justitiesekreteraren efter det att överklagandet getts in.
 - c) Om någon annan part i förfarandet vid myndighetens överklagandenämnd än klaganden motsätter sig att rättegångsspråket ska vara det språk som överklagandet är avfattat på, ska rättegångsspråket i stället vara det språk på vilket det till tribunalen överklagade beslutet har meddelats. I ett sådant fall ska justitiesekreteraren se till att överklagandet översätts till rättegångsspråket.

Artikel 46 (M6)

Rättegångsspråkets användning

1. Rättegångsspråket ska särskilt användas i rättegångsdeltagarnas skriftliga inlagor och muntliga anföranden, inbegripet bilagda handlingar, samt i tribunalens protokoll och avgöranden.
2. När handlingar som biläggs en inläga inte åtföljs av en översättning av dessa handlingar till rättegångsspråket, ska justitiesekreteraren begära att den berörda rättegångsdeltagaren avhjälpes denna brist, om ordföranden på eget initiativ eller på begäran av en rättegångsdeltagare beslutar att en sådan översättning är nödvändig för att målet ska kunna handläggas på ett ändamålsenligt sätt. Om bristen inte avhjälpes ska bilagorna avlägsnas från akten i målet.
3. Översättning av omfångsrika handlingar får begränsas till utdrag. Ordföranden får på eget initiativ eller på begäran av rättegångsdeltagare när som helst infordra en mer omfattande eller fullständig översättning.
4. Med avvikelse från vad som anges ovan får medlemsstaterna använda sitt officiella språk när de intervenerar i ett mål som är anhängigt vid tribunalen.

Denna bestämmelse ska tillämpas på såväl skriftliga handlingar som muntliga anföranden. Justitiesekreteraren ska i samtliga fall ombesörja översättning till rättegångsspråket.

5. Stater som är parter i EES-avtalet men som inte är medlemsstater samt Eftas övervakningsmyndighet får använda ett annat av de i artikel 44 nämnda språken än rättegångsspråket, när de intervenerar i ett mål som är anhängigt vid tribunalen. Denna bestämmelse ska tillämpas på såväl skriftliga handlingar som muntliga anföranden. Justitiesekreteraren ska i samtliga fall ombesörja översättning till rättegångsspråket.
6. Om ett vittne eller en sakkunnig förklarar sig oförmögen att uttrycka sig tillräckligt väl på ett av de i artikel 44 nämnda språken, kan ordföranden tillåta att han eller hon avger sin utsaga på ett annat språk. Justitiesekreteraren ska ombesörja översättning till rättegångsspråket.
7. Tribunalens ordförande får använda sig av ett annat av de i artikel 44 nämnda språken än rättegångsspråket när han eller hon leder förhandlingarna. Detsamma gäller domarna och, i förekommande fall, generaladvokaten när de ställer frågor, samt generaladvokaten i fråga om dennes förslag till avgörande. Justitiesekreteraren ska ombesörja översättning till rättegångsspråket.

Artikel 47 (M6)

Justitiesekreterarens ansvar i fråga om språk

1. Justitiesekreteraren ska se till att inlagor översätts till rättegångsspråket och, i förekommande fall, till ett annat språk som nämns i artikel 44.
2. Justitiesekreteraren ska se till att tolkning av vad som sägs vid den muntliga förhandlingen säkerställs till rättegångsspråket och till de andra språk som nämns i artikel 44 och som används av de vid förhandlingen närvarande rättegångsdeltagarna eller som anses nödvändiga för ett ändamålsenligt genomförande av förhandlingen.

Artikel 48

Vilka språk som ska användas i tribunalens publikationer

Tribunalens publikationer ska ges ut på de språk som nämns i artikel 1 i rådets förordning nr 1.

Artikel 49

Vilka texter som ska äga vitsord

Texter som är avfattade på rättegångsspråket eller, i förekommande fall, på ett annat enligt artiklarna 45 och 46 tillåtet språk ska äga vitsord.

AVDELNING III DIREKT TALAN

Artikel 50

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på mål om direkt talan i den mening som avses i artikel 1.

Kapitel 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Avsnitt 1. Företrädande av rättegångsdeltagare

Artikel 51 (M6)

Skyldighet att låta sig företrädas

1. En rättegångsdeltagare ska företrädas av ett ombud eller en advokat enligt villkoren i artikel 19 i stadgan.
2. En advokat som företräder eller biträder en rättegångsdeltagare ska till kansliet ge in en handling, av vilken framgår att han eller hon är behörig att uppträda inför domstol i någon av medlemsstaterna eller i en annan stat som är part i EES-avtalet, såvida inte en sådan handling har getts in för att öppna ett användarkonto i e-Curia.
3. Advokater ska till kansliet ge in en fullmakt från den rättegångsdeltagare som de företräder, om deltagaren är en privaträttslig juridisk person.
4. Om de handlingar som avses i punkt 2 eller den handling som avses i punkt 3 inte ges in, ska justitiesekreteraren fastställa en skälig frist för den berörda rättegångsdeltagaren inom vilken denne ska ge in handlingarna. Löper fristen ut utan att handlingarna har inkommit, ska tribunalen besluta huruvida underlåtelsen att iaktta formkravet i fråga utgör hinder mot att ta upp talan till prövning respektive mot att beakta den aktuella inlagen eller huruvida den medför att advokaten inte ska anses företräda eller biträda den berörda rättegångsdeltagaren.

Avsnitt 2. Rättigheter och skyldigheter för rättegångsdeltagarnas företrädare

Artikel 52

Privilegier, immunitet och förmåner

1. Ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, rådgivare och advokater som uppträder inför tribunalen eller en rättslig myndighet hos vilken tribunalen har gjort en framställning om rättslig hjälp, ska åtnjuta immunitet vad gäller sina muntliga och skriftliga uttalanden rörande målet eller rättegångsdeltagarna.
2. Ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, rådgivare och advokater ska dessutom åtnjuta följande privilegier och förmåner:
 - a) Handlingar av alla slag som rör förfarandet får inte genomsökas eller tas i beslag. I händelse av tvist får tulltjänstemän eller polis försegla sådana handlingar, vilka därefter genast ska överlämnas till tribunalen för undersökning i närvaro av justitiesekreteraren och den person som berörs.
 - b) Ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, rådgivare och advokater ska när de utför sina uppdrag ha rätt att resa utan hinder.

Artikel 53

Krav för åtnjutande av privilegier, immunitet och förmåner

1. Personer som gör gällande den rätt till immunitet, privilegier och förmåner som anges i artikel 52 ska på förhand styrka sin ställning enligt följande:
 - a) Ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, ska förete en officiell handling utfärdad av huvudmannen, som omgående ska delge justitiesekreteraren en kopia av denna handling.
 - b) Advokater ska förete en handling, av vilken framgår att de är behöriga att uppträda inför domstol i en medlemsstat eller i en annan stat som är part i EES-avtalet, och en fullmakt från den rättegångsdeltagare som de företräder, om deltagaren är en privaträttslig juridisk person.
 - c) Rådgivare ska förete en fullmakt från den rättegångsdeltagare som de biträder.
2. Justitiesekreteraren får vid behov utfärda ett intyg åt dem, som bekräftar deras ställning. Denna handlingar giltighet ska vara begränsad till en bestämd tidsperiod, som kan förlängas eller förkortas med hänsyn till rättegångens varaktighet.

Artikel 54
Hävande av immunitet

1. Privilegier, immunitet och förmåner som anges i artikel 52 beviljas uteslutande till gagn för ett korrekt genomförande av förfarandet.
2. Tribunalen får häva immuniteten, om den finner att detta inte hindrar att förfarandet genomförs korrekt.

Artikel 55
Rättegångsspråk

1. Om tribunalen anser att ett ombuds, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, en rådgivares eller en advokats uppträdande gentemot tribunalen är oförenligt med tribunalens värdighet eller med kraven på god rättskipning, eller att ombudet, rådgivaren eller advokaten missbrukar sina befogenheter, ska tribunalen underrätta den berörde om detta. Tribunalen får underrätta de myndigheter under vars tillsyn den berörde står om detta. En kopia av skrivelsen till dessa myndigheter ska översändas till den berörde.
2. Av samma skäl får tribunalen när som helst, efter att ha hört vederbörande, genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat avstänga ett ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, en rådgivare eller en advokat från förfarandet. Ett sådant beslut ska gälla omedelbart.
3. När ett ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, en rådgivare eller en advokat har avstängts från förfarandet, ska detta uppskjutas för en tid som bestäms av ordföranden, så att den rättegångsdeltagare som berörs ges möjlighet att utse ett annat ombud eller en annan rådgivare eller advokat.
4. Beslut enligt denna artikel får upphävas.

Artikel 56
Universitetslärare

Bestämmelserna i detta avsnitt ska tillämpas på de universitetslärare som avses i artikel 19 sjunde stycket i stadgan.

Avsnitt 2a Kommunikation med rättegångsdeltagarnas företrädare via e-Curia (M5)

Artikel 56a (M5)

e-Curia

1. Alla inlagor ska ges in, och alla inlagor, domar och beslut ska delges, via e-Curia, såvida inte annat följer av artiklarna 57.2, 72.4, 80.1, 105.1, 105.2, 147.6, 148.9, 178.2 och 178.3.
2. De krav som gäller vid ingivande av en inlaga, och vid delgivning av en inlaga, en dom eller ett beslut, via e-Curia ska preciseras i ett beslut av tribunalen. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
3. För användning av e-Curia krävs att ett användarkonto har öppnats i enlighet med de villkor som anges i det beslut som avses i punkt 2.
4. Om en inlaga ges in via e-Curia innan de styrkande handlingar som krävs för validering av användarkontot har getts in, ska dessa handlingar inkomma i pappersform till tribunalens kansli inom tio dagar räknat från den dag då inlagan gavs in. Denna frist kan inte förlängas och artikel 60 är inte tillämplig. Löper fristen ut utan att de styrkande handlingarna har inkommit, ska tribunalen förklara att det föreligger hinder mot att beakta den via e-Curia ingivna inlagan.
5. När det visar sig vara tekniskt omöjligt att använda e-Curia får, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 45 andra stycket i stadgan, en inlaga ges in, och en inlaga, en dom eller ett beslut delges, med alla tillgängliga lämpliga medel. De åtgärder som ska vidtas i ett sådant fall ska preciseras i det beslut som avses i punkt 2.

Avsnitt 3. Delgivning

Artikel 57 (M5)

De sätt på vilka delgivning kan ske

1. Delgivning enligt stadgan och enligt dessa rättegångsregler ska ombesörjas av justitiesekreteraren via e-Curia, såvida inte annat följer av artiklarna 80.1, 148.9, 178.2 eller 178.3.
2. Om handlingen, på grund av dess art, inte kan delges på det sätt som anges i punkt 1, ska delgivning i stället ske genom att en kopia av den handling som ska delges antingen skickas till den berörda rättegångsdeltagarens företrädarens adress med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller överlämnas med bud till adressaten mot kvitto. Mottagaren ska underrättas om

detta via e-Curia. En rekommenderad försändelse anses i sådana fall ha överlämnats till mottagaren tio dagar efter det att försändelsen lämnades in på ett postkontor på den ort där tribunalen har sitt säte, om det inte av mottagningsbeviset framgår att försändelsen mottogs en annan dag eller om mottagaren, inom tre veckor räknat från underrättelsen upplyser justitiesekreteraren, via e-Curia, om att denne inte mottagit försändelsen.

3. Justitiesekreteraren ska upprätta och bestyrka kopior av handlingar som ska delges enligt punkt 2, såvida inte annat följer av artikel 72.4.

Avsnitt 4. Frister

Artikel 58

Beräkning av frister

1. Frister rörande förfarandet som föreskrivs i fördragen, i stadgan och i dessa rättegångsregler ska beräknas enligt följande:
 - a) Då en frist uttryckt i dagar, veckor, månader eller år ska räknas från den tidpunkt en händelse inträffar eller en handling företas, inräknas inte i fristen den dag under vilken händelsen inträffade eller handlingen företogs.
 - b) En frist uttryckt i veckor, månader eller år löper ut vid utgången av den dag i fristens sista vecka, månad eller år som infaller på samma veckodag eller samma datum som den dag då händelsen eller handlingen från vilken fristen ska räknas inträffade eller företogs. Då en frist är uttryckt i månader eller år och den dag då fristen ska löpa ut inte förekommer i den sista månaden, ska fristen löpa ut vid utgången av den månads sista dag.
 - c) Då en frist är uttryckt i månader och dagar, ska hänsyn först tas till hela månader, därefter till dagar.
 - d) Fristerna ska innefatta lördagar, söndagar och lagstadgade helgdagar.
 - e) Frister ska löpa även under rättsferier.
2. Om fristen löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag, ska den förlängas till utgången av närmast följande arbetsdag.
3. Den förteckning över lagstadgade helgdagar som upprättats av domstolen och offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ska gälla för tribunalen.

Artikel 59

Talan mot en institutions rättsakt som har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*

När fristen för att väcka talan mot en rättsakt som antagits av en institution börjar löpa från tidpunkten för rättsaktens offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska fristen enligt artikel 58.1 a räknas från utgången av den fjortonde dagen efter den dag då rättsakten offentliggjordes.

Artikel 60

Förlängning av frister med hänsyn till avstånd

Fristerna rörande förfarandet ska förlängas med tio dagar med hänsyn till avstånd i samtliga fall.

Artikel 61

Bestämmande och förlängning av frister

1. Frister som har bestämts enligt dessa rättegångsregler får förlängas av den som har bestämt dem.
2. Ordföranden får bemyndiga justitiesekreteraren att bestämma eller förlänga vissa av de frister som enligt dessa rättegångsregler ska bestämmas av ordföranden.

Artikel 62

Inlagor som ges in efter fristens utgång

En inlaga som ges in till kansliet efter utgången av den frist som bestämts av ordföranden eller justitiesekreteraren enligt dessa rättegångsregler får beaktas endast efter beslut av ordföranden.

Avsnitt 5. Förfarandets genomförande och handläggning av mål

Artikel 63

Förfarandets genomförande

Förfarandet vid tribunalen ska bestå av en skriftlig del och en muntlig del, såvida inte annat föreskrivs i särskilda bestämmelser i stadgan eller i dessa rättegångsregler.

Artikel 64

Iakttagande av den kontradiktoriska principen

Om inte annat följer av artiklarna 68.4, 104, 105.8 och 144.7, ska tribunalen beakta endast inlagor och handlingar som rättegångsdeltagarnas företrädare har kunnat ta del av och yttra sig över.

Artikel 65

Delgivning av inlagor och av beslut under rättegången

1. Om inte annat följer av artiklarna 68.4, 103–105 och 144.7, ska inlagor och andra handlingar som tagits in i akten i målet delges rättegångsdeltagarna.
2. Justitiesekreteraren ska ombesörja att rättegångsdeltagarna underrättas om beslut under rättegången som tagits in i akten i målet.

Artikel 66 (M6)

Utelämnande i förhållande till allmänheten av personuppgifter som rör fysiska personer

1. Tribunalen får under rättegången, på eget initiativ eller på begäran av en rättegångsdeltagare efter framställan i separat handling, besluta att fysiska personers för- och efternamn samt andra personuppgifter rörande dessa fysiska personer, vilka nämns i handlingar och annan information rörande målet som allmänheten har tillgång till, ska utelämnas. Detta gäller oberoende av om de berörda fysiska personerna är rättegångsdeltagare eller utomstående.
2. Punkt 1 är tillämplig på interventionssökande.

Artikel 66a (M6)

Utelämnande i förhållande till allmänheten av andra uppgifter än personuppgifter som rör fysiska personer

1. Tribunalen får under rättegången, på eget initiativ eller på motiverad begäran av en rättegångsdeltagare efter framställan i separat handling, besluta att andra uppgifter än personuppgifter som rör fysiska personer, vilka nämns i handlingar och annan information som allmänheten har tillgång till, ska utelämnas, om det finns giltiga skäl till att dessa uppgifter inte ska göras offentliga.
2. Punkt 1 är tillämplig på interventionssökande.

Artikel 67

Den ordning i vilken målen ska handläggas

1. Tribunalen ska handlägga målen i den ordning de är färdigberedda.
2. Ordföranden får under särskilda omständigheter besluta att ett mål ska handläggas med förtur.

Artikel 68 (M5)

Förening av mål

1. Om två eller flera mål rör samma sak, får tribunalen när som helst på eget initiativ eller på begäran av part besluta att dessa mål, på grund av det samband som finns mellan dem, ska förenas vad gäller ett eller flera av följande moment: den skriftliga delen av förfarandet, den muntliga delen av förfarandet och det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt.
2. Beslut om förening av mål ska fattas av ordföranden. Innan sådant beslut fattas ska ordföranden fastställa en frist inom vilken parterna får inkomma med yttrande över en eventuell förening av mål, om de ännu inte har yttrat sig i frågan.
3. Mål som har förenats får åter särskiljas under de förutsättningar som anges i punkt 2.
4. Inlagor som tagits in i akterna i förenade mål ska via e-Curia delges alla rättegångsdeltagare som begär detta. Ordföranden får emellertid på begäran av en rättegångsdeltagare, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att vissa uppgifter i akten i målet, vilka påståtts vara konfidentiella, ska undantas från denna delgivning.

Artikel 69 (M6)

Fall då vilandeförklaring får ske

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 163 får ett pågående förfarande förklaras vilande

- a) i de fall som anges i artikel 54 tredje stycket i stadgan,
- b) när ett överklagande ges in till domstolen av ett avgörande i vilket tribunalen delvis har avgjort sakfrågan i ett mål, avgjort en rättegångsfråga om bristande behörighet eller om hinder mot att ta upp talan till prövning eller avslagit en interventionsansökan,

- c) på begäran av en part, med den andra partens uttryckliga samtycke, och
- d) i andra särskilda fall, för att tillgodose kravet på en god rättskipning.

Artikel 70

Beslut om vilandeförklaring och beslut om att återuppta förfarandet

1. Beslut om vilandeförklaring av förfarandet ska fattas av ordföranden. Innan sådant beslut fattas ska ordföranden fastställa en frist inom vilken parterna får inkomma med yttrande över en eventuell vilandeförklaring, om de ännu inte har yttrat sig i frågan.
2. Beslut om återupptagande av förfarandet före utgången av den tid under vilken förfarandet ska vila eller sådant beslut som avses i artikel 71.3 ska fattas på det sätt som anges i punkt 1.

Artikel 71

Vilandeförklaringens varaktighet och verkningar

1. Vilandeförklaringen ska gälla från och med den dag som anges i beslutet eller, då datum saknas, från och med dagen för beslutet.
2. Under den tid som förfarandet är vilande, ska samtliga frister som satts ut för parterna upphöra att löpa, med undantag av den i artikel 143.1 fastställda interventionsfristen.
3. Om beslutet om vilandeförklaring inte anger den tid under vilken förfarandet ska vila, ska tiden löpa ut på den dag som anges i beslutet om återupptagande av förfarandet eller, om någon sådan dag inte anges, på dagen för beslutet.
4. De frister som avbrutits genom en vilandeförklaring ersätts – från dagen för återupptagandet av förfarandet – med nya frister som börjar löpa på dagen för återupptagandet.

Artikel 71a (M6)

Pilotmål

1. Om två eller flera pågående mål vid tribunalen ger upphov till samma rättsfråga och tribunalen anser att det för att tillgodose intresset av en god rättskipning bör förhindras att dessa mål handläggs parallellt, får det beslutas om vilandeförklaring i enlighet med artiklarna 69 c eller d, 70 och 71, i avvaktan på avgörandet av det av de aktuella målen som är bäst lämpat för att pröva denna fråga, vilket ska anges vara pilotmål.

2. Innan ordföranden fattar beslut i frågan om vilandeförklaring ska han eller hon anmoda parterna i de mål som kan komma att vilandeförklaras att yttra sig över denna fråga i enlighet med artikel 70.1. Ordföranden ska därvid meddela parterna vilken den aktuella rättsfrågan är och vilket mål som kan komma att anges vara pilotmål.
3. Ordföranden på den avdelning som tilldelats pilotmålet ska se till att målet handläggs med förtur i enlighet med artikel 67.2.
4. När förfarandet återupptas ska rättegångsdeltagarna i de vilandeförklarade målen ges tillfälle att yttra sig över avgörandet i pilotmålet och om konsekvenserna av detta avgörande för deras mål.

Kapitel 2 INLAGOR

Artikel 72 (M5) (M6)

Regler om ingivande av inlagor via e-Curia

1. Med undantag för de fall som avses i artiklarna 105.1, 105.2 och 147.6 ska alla inlagor ges in till kansliet via e-Curia.
2. Alla inlagor ska vara daterade. Vid beräkningen av frister i förfarandet ska för ingivande till kansliet endast gälla datum och klockslag i Storhertigdömet Luxemburg.
3. Till varje inlaga ska fogas de handlingar som åberopas i inlagan samt en förteckning över dessa.
4. Om en bilaga till en inlaga på grund av dess art inte kan ges in via e-Curia, ska bilagan översändas separat med post eller överlämnas med bud till kansliet. Bilagan ska ges in i ett exemplar för tribunalen samt i lika många exemplar som det finns rättegångsdeltagare. Kopiornas riktighet ska ha bestyrkts genom den ingivande rättegångsdeltagarens försorg.
5. Institutionerna ska, inom de frister som ordföranden fastställer, tillhandahålla översättningar av varje inlaga till de andra språk som anges i artikel 1 i rådets förordning nr 1.

Artikel 73 (M5) *(upphävd)*

Artikel 74 (M5)
(upphävd)

Artikel 75
Vissa inlagors längd

1. Tribunalen ska, i enlighet med artikel 224, fastställa den högsta tillåtna längden på vissa inlagor som ges in i mål om direkt talan.
2. Ordföranden får tillåta att den högsta tillåtna längden på vissa inlagor överskrids, men endast i fall där de rättsliga eller de faktiska omständigheterna är särskilt komplicerade.

Kapitel 3
DEN SKRIFTLIGA DELEN AV FÖRFARANDET

Artikel 76
Vad ansökan ska innehålla

En sådan ansökan som avses i artikel 21 i stadgan ska innehålla följande:

- a) Uppgift om sökandens namn och adress.
- b) Uppgift om sökandens företrädares ställning och adress.
- c) Uppgift om svaranden.
- d) Uppgift om saken, de grunder och argument som åberopas samt en kortfattad framställning av dessa grunder.
- e) Sökandens yrkanden.
- f) Bevis och bevisuppgift, i förekommande fall.

Artikel 77 (M5)
(upphävd)

Artikel 78 (M3) (M6)
Bilagor till ansökan

1. Ansökan ska, i förekommande fall, åtföljas av de handlingar som anges i artikel 21 andra stycket i stadgan.

2. En ansökan med stöd av artikel 270 FEUF ska, i förekommande fall, åtföljas av det klagomål som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna och det beslut varigenom klagomålet har besvarats, med uppgift om vilken dag klagomålet gavs in respektive beslutet delgavs.
3. En ansökan med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentlighetsrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av unionen eller för dess räkning, i enlighet med artikel 272 FEUF, ska åtföljas av ett exemplar av det avtal som innehåller klausulen.
4. Om sökanden är en privaträttslig juridisk person, ska ansökan åtföljas av bevis på personens rättsliga existens (utdrag ur näringslivsregister, föreningsregister eller annan officiell handling).
5. Ansökan ska åtföljas av de handlingar som avses i artikel 51.2 och 51.3.
6. Om ansökan inte uppfyller kraven i punkterna 1–5, ska justitiesekreteraren fastställa en skälig frist för sökanden inom vilken denne ska ge in de nämnda handlingarna. Löper fristen ut utan att sökanden har avhjälpt bristen, ska tribunalen besluta huruvida underlåtelsen att iaktta dessa formkrav utgör hinder mot att ta upp talan till prövning.

Artikel 79 (M6)

Meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning*

Utan att detta påverkar tillämpningen av artiklarna 66 och 66a ska ett tillkännagivande offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*, som ska innehålla följande uppgifter: det datum när ansökan varigenom talan väckts inkom, parternas namn, yrkandena i ansökan samt åberopade grunder och huvudargument.

Artikel 80 (M3) (M5)

Delgivning av ansökan

1. Ansökan ska delges svaranden via e-Curia, om denne har ett användarkonto i e-Curia. Om så inte är fallet, ska ansökan delges svaranden genom att en bestyrkt kopia av ansökan skickas med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller överlämnas med bud till adressaten mot kvitto.
2. I de fall som behandlas i artikel 78.6 ska delgivning ske så snart bristen i ansökan har avhjälpts eller tribunalen har förklarat att talan ska prövas trots att ansökan inte uppfyller kraven i den artikeln.

Artikel 81 (M3) (M5)

Svaromål

1. Inom två månader efter det att ansökan har delgetts svaranden ska denne inkomma med skriftligt svaromål. Svaromålet ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om svarandens namn och adress.
 - b) Uppgift om svarandens företrädares ställning och adress.
 - c) Åberopade grunder och argument.
 - d) Svarandens yrkanden.
 - e) Bevis och bevisuppgift, i förekommande fall.
2. Artikel 78.4–78.6 ska tillämpas på svaromålet.
3. Ordföranden kan på motiverad ansökan av svaranden undantagsvis förlänga den frist som anges i punkt 1.

Artikel 82 (M6)

Översändande av handlingar

När Europaparlamentet, rådet eller Europeiska kommissionen inte är rättegångsdeltagare, ska kopior av ansökan och svaromålet eller, i förekommande fall, av invändningen om bristande behörighet eller invändningen om rättegångshinder, utan därtill fogade bilagor, översändas till dessa institutioner, så att de kan pröva om det med stöd av artikel 277 FEUF görs gällande att en av institutionens rättsakter inte ska tillämpas.

Artikel 83

Replik och duplik

1. Ansökan och svaromålet får kompletteras med en replik från sökanden och en duplik från svaranden, såvida inte tribunalen beslutar att en andra skriftväxling inte behövs på grund av att målet är tillräckligt utrett.
2. Om tribunalen beslutar att en andra skriftväxling inte behövs, kan den ändå låta parterna komplettera utredningen i målet under förutsättning att sökanden inkommer med en motiverad ansökan om detta inom två veckor från delgivningen av beslutet.

3. Ordföranden ska fastställa frister för ingivande av dessa inlagor till tribunalen. Ordföranden kan ange vilka frågor som bör tas upp i repliken eller dupliken.

Kapitel 4

GRUNDER, BEVISNING OCH JUSTERING AV TALAN

Artikel 84

Nya grunder

1. Nya grunder får inte åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under rättegången.
2. I förekommande fall ska nya grunder åberopas i samband med den andra skriftväxlingen och identifieras som sådana. Om de rättsliga eller faktiska omständigheter som föranleder åberopandet av nya grunder blir kända först efter den andra skriftväxlingen eller efter det att tribunalen har beslutat att inte tillåta en sådan skriftväxling, ska den berörda parten åberopa de nya grunderna så snart parten får kännedom om omständigheterna.
3. Ordföranden ska, utan att det föregriper tribunalens beslut om huruvida de nya grunderna får åberopas, låta de andra rättegångsdeltagarna yttra sig över grunderna.

Artikel 85

Bevisning och bevisuppgift

1. Den som vill ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift ska göra detta i samband med den första skriftväxlingen.
2. Parterna får även i samband med repliken och dupliken ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift, under förutsättning att de anger godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare.
3. Parterna får undantagsvis ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift innan den muntliga delen av förfarandet har avslutats eller innan tribunalen har beslutat att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, under förutsättning att de anger godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare.
4. Ordföranden ska, utan att det föregriper tribunalens beslut huruvida bevis som getts in eller som åberopats i bevisuppgift enligt punkterna 2 och 3 ska tillåtas, låta de andra rättegångsdeltagarna yttra sig över bevisen.

Artikel 86 (M3)
Justering av talan

1. När den rättsakt som en talan om ogiltigförklaring avser har ersatts av eller har ändrats genom en annan rättsakt som rör samma sak, får sökanden, innan den muntliga delen av förfarandet har avslutats eller innan tribunalen har beslutat att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, justera talan för att ta hänsyn till denna nya omständighet.
2. Justering av talan ska göras genom separat handling och inom den frist som enligt artikel 263 sjätte stycket FEUF gäller för att väcka talan om ogiltigförklaring av den rättsakt som föranleder justeringen av talan.
3. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF ska justering av talan göras genom separat handling och, med avvikelse från punkt 2, inom den frist som enligt artikel 91.3 i tjänsteföreskrifterna gäller för att väcka talan om ogiltigförklaring av den rättsakt som föranleder justeringen av talan.
4. Inlagan om justering av talan ska innehålla följande:
 - a) De justerade yrkandena.
 - b) Om det finns skäl till det, de justerade grunderna och argumenten.
 - c) Om det finns skäl till det, de bevis och bevisuppgifter som har samband med justeringen av yrkandena.
5. Inlagan om justering av talan ska åtföljas av den rättsakt som föranleder justeringen. Om så inte sker, ska justitiesekreteraren fastställa en rimlig frist inom vilken sökanden ska inkomma med nämnda akt. Löper fristen ut utan att sökanden har avhjälpt bristen, ska tribunalen besluta huruvida underlåtelsen att iaktta detta krav utgör hinder mot att beakta inlagan om justering av talan.
6. Ordföranden ska, utan att det föregriper tribunalens beslut huruvida inlagan om justering av talan kan beaktas, fastställa en frist inom vilken svaranden får yttra sig över nämnda inläga.
7. Ordföranden ska, i förekommande fall, fastställa en frist inom vilken intervenienterna får komplettera sina interventionsinlagor mot bakgrund av inlagan om justering av talan och yttrandet över densamma. Nämnda inläga och yttrandet över densamma ska delges intervenienterna samtidigt.

Kapitel 5 DEN FÖRBEREDANDE RAPPORTEN

Artikel 87

Den förberedande rapporten

1. Efter det att den skriftliga delen av förfarandet har avslutats, ska ordföranden bestämma det datum när referenten ska föredra den förberedande rapporten för tribunalen.
2. Den förberedande rapporten ska innehålla en utredning av de relevanta sak- och rättsfrågor som aktualiseras i målet, förslag om huruvida målet kräver att det vidtas processledningsåtgärder eller åtgärder för bevisupptagning, förslag om huruvida den muntliga delen av förfarandet ska inledas samt förslag om huruvida målet eventuellt ska hänskjutas till stora avdelningen eller till en avdelning som sammanträder med ett annat antal domare och förslag om huruvida målet eventuellt ska hänskjutas till ensamdomare.
3. Tribunalen ska besluta om de åtgärder som referentens förslag föranleder och, i förekommande fall, huruvida den muntliga delen av förfarandet ska inledas.

Kapitel 6 ÅTGÄRDER FÖR PROCESSLEDNING OCH ÅTGÄRDER FÖR BEVISUPPTAGNING

Artikel 88

Allmänna frågor

1. Tribunalen får, på eget initiativ eller på begäran av en part, vidta eller ändra åtgärder för processledning eller åtgärder för bevisupptagning när som helst under rättegången.
2. En part som ger in en begäran som avses i punkt 1 ska i denna ange exakt vad de begärda åtgärderna ska bestå i och skälen till att de ska vidtas. Om begäran framställs efter den första skriftväxlingen, ska den part som framställer begäran ange skälen till att detta inte kunnat ske tidigare.
3. När en begäran om åtgärder för processledning eller åtgärder för bevisupptagning har getts in, ska ordföranden låta de andra rättegångsdeltagarna yttra sig över den.

Avsnitt 1. Processledning

Artikel 89

Syftet med processledningen och vad den kan bestå i

1. De åtgärder som vidtas för processledning är avsedda att säkerställa att målen bereds, att förfarandena genomförs och att målen avgörs under bästa möjliga förhållanden.
2. Processledningen har främst till syfte
 - a) att säkerställa att den skriftliga eller muntliga delen av förfarandet genomförs på ett ändamålsenligt sätt och att underlätta bevishanteringen,
 - b) att avgöra på vilka punkter rättegångsdeltagarna behöver komplettera sin framställning eller på vilka punkter det finns behov av bevisupptagning,
 - c) att precisera rättegångsdeltagarnas yrkanden, grunder och argument och att klargöra vilka frågor som är tvistiga emellan, och
 - d) att underlätta förlikning.
3. Processledningen kan särskilt bestå i
 - a) att ställa frågor till rättegångsdeltagarna,
 - b) att uppmana rättegångsdeltagarna att yttra sig skriftligen eller muntligen om vissa aspekter av målet,
 - c) att begära upplysningar av rättegångsdeltagarna eller av sådana utomstående parter som avses i artikel 24 andra stycket i stadgan,
 - d) att begära att rättegångsdeltagarna företer handlingar rörande målet, och
 - e) att kalla rättegångsdeltagarna till möten.
4. När det hålls en muntlig förhandling, ska tribunalen om möjligt uppmana rättegångsdeltagarna att inrikta sina framställningar på en eller flera bestämda frågor.

Artikel 90
Förfarandet

1. Åtgärder för processledning ska beslutas av tribunalen.
2. Om tribunalen beslutar om åtgärder för processledning och inte själv vidtar dem, ska den uppdra åt referenten att göra detta.

Avsnitt 2. Bevisupptagning

Artikel 91
Vad bevisupptagningen kan bestå i

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 24 och 25 i stadgan får åtgärder för bevisupptagning innefatta följande:

- a) Parternas personliga inställelse.
- b) Begäran att en rättegångsdeltagare ska lämna upplysningar eller förete handlingar rörande målet.
- c) Begäran att en institution ska förete handlingar, som den beslutat att inte lämna ut, i ett mål som rör detta besluts lagenlighet.
- d) Hörande av vittnen.
- e) Inhämtande av sakkunnigutlåtande.
- f) Syn på stället.

Artikel 92
Förfarandet

1. Tribunalen ska i särskilt uppsatt beslut bestämma de åtgärder för bevisupptagning som den anser vara lämpliga och i beslutet ange vad som ska bevisas.
2. Innan tribunalen beslutar om de åtgärder för bevisupptagning som avses i artikel 91 d-f, ska rättegångsdeltagarna höras.
3. Tribunalen får endast besluta om den åtgärd för bevisupptagning som avses i artikel 91 b om den rättegångsdeltagare som berörs av åtgärden inte har efterkommit en åtgärd för processledning som vidtagits tidigare i samma syfte eller om den rättegångsdeltagare som berörs av åtgärden uttryckligen begär att

så ska ske, med angivande av skälen till att åtgärden måste vidtas i form av ett särskilt uppsatt beslut om bevisupptagning. Tribunalen får i ett sådant beslut om bevisupptagning ange att rättegångsdeltagarnas företrädare endast har rätt att ta del av upplysningar som lämnats och handlingar som getts in till tribunalen till följd av beslutet på kansliet och att de inte får ta några kopior.

4. Om tribunalen beslutar om bevisupptagning och inte själv genomför den, ska den uppdra åt referenten att genomföra den.
5. Generaladvokaten ska delta i bevisupptagningen.
6. Rättegångsdeltagarna får närvara vid bevisupptagningen.
7. Möjligheterna att åberopa motbevisning och att göra tillägg till bevisuppgiften kvarstår.

Artikel 93

Kallelse av vittnen

1. Tribunalen kallar de vittnen den anser det nödvändigt att höra. Detta ska ske genom sådant särskilt uppsatt beslut som avses i artikel 92.1, vilket ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om vittnenas fullständiga namn, ställning och adress.
 - b) Uppgift om tidpunkt och plats för vittnesförhöret.
 - c) Uppgift om de omständigheter som ska bevisas och om de vittnen som ska höras om respektive omständighet.
2. Vittnen ska kallas av tribunalen, i förekommande fall efter det att det belopp som avses i artikel 100.1 har nedsatts.

Artikel 94

Hörande av vittnen

1. Sedan vittnets identitet kontrollerats, ska ordföranden upplysa vittnet om att han eller hon ska bekräfta riktigheten i sitt vittnesmål enligt bestämmelserna i punkt 5 och artikel 97.
2. Vittnet ska avge sitt vittnesmål inför tribunalen och rättegångsdeltagarna ska kallas till hörandet. Efter det att vittnesmålet har avgetts, får ordföranden, på begäran av rättegångsdeltagare eller på eget initiativ, ställa frågor till vittnet.

3. Övriga domare samt generaladvokaten får också ställa frågor till den sakkunnige.
4. Med tillåtelse av ordföranden får rättegångsdeltagarnas företrädare ställa frågor till vittnet.
5. Om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 97, ska vittnet, efter att ha avgett sitt vittnesmål, avlägga följande ed:

"Jag lovar och försäkrar att jag har sagt sanningen, hela sanningen och ingenting annat än sanningen."
6. Tribunalen får, efter att ha hört parterna, befria ett vittne från skyldigheten att avlägga ed.

Artikel 95
Vittnenas skyldigheter

1. Vittnen som har kallats i vederbörlig ordning är skyldiga att rätta sig efter kallelsen och infinna sig till förhöret.
2. När ett vittne som har kallats i vederbörlig ordning utan giltig anledning underlåter att infinna sig, får tribunalen besluta att vittnet ska betala vite om högst 5 000 euro och, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att vittnet ska kallas på nytt och att han eller hon ska stå för kostnaderna för den nya kallelsen.
3. Tribunalen får besluta om samma påföljd för ett vittne som utan giltig anledning vägrar att avge vittnesmål eller avlägga ed.

Artikel 96
Sakkunnigutlåtande

1. I det särskilt uppsatta beslut genom vilket tribunalen förordnar en sakkunnig ska hans eller hennes uppdrag tydligt anges och fristen för att avge utlåtande bestämmas.
2. Efter det att utlåtandet har avgetts och det har delgetts rättegångsdeltagarna, får tribunalen, genom särskilt uppsatt beslut, besluta om att ett hörande av den sakkunnige ska äga rum, till vilket rättegångsdeltagarna ska kallas. Ordföranden får på eget initiativ, eller på begäran av en rättegångsdeltagare, ställa frågor till den sakkunnige.
3. Övriga domare samt generaladvokaten får också ställa frågor till den sakkunnige.

4. Med tillåtelse av ordföranden får rättegångsdeltagarnas företrädare ställa frågor till den sakkunnige.
5. Om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 97, ska den sakkunnige, efter att ha avgett sitt utlåtande, avlägga följande ed:

"Jag lovar och försäkrar att jag har fullgjort mitt uppdrag samvetsgrant och opartiskt."
6. Tribunalen får, efter att ha hört rättegångsdeltagarna, befria en sakkunnig från skyldigheten att avlägga ed.

Artikel 97

Vittnesed och sakkunniged

1. Ordföranden ska uppmana dem som i egenskap av vittnen eller sakkunniga kallas att avlägga ed inför tribunalen att tala sanning eller att samvetsgrant och opartiskt fullgöra sitt uppdrag samt uppmärksamma dem på det straffansvar som ett åsidosättande av plikten kan medföra enligt lagen i hemlandet.
2. Vittnen och sakkunniga ska avlägga den ed som föreskrivs i artikel 94.5 respektive 96.5 eller avlägga ed under de former som föreskrivs i hemlandets lag.

Artikel 98

Mened eller ovarsam utsaga av vittne eller sakkunnig

1. Om ett vittne eller en sakkunnig gör sig skyldig till mened eller ovarsam utsaga, får tribunalen besluta att anmäla detta till den enligt tillägsreglerna till domstolens rättegångsregler behöriga myndigheten i den medlemsstat vars domstolar är behöriga att ådöma straff.
2. Tribunalens beslut ska översändas genom justitiesekreterarens försorg. I beslutet ska anges de fakta och omständigheter i övrigt på vilka anmälan grundar sig.

Artikel 99

Invändning mot ett vittne eller en sakkunnig

1. Om en part motsätter sig att ett vittne eller en sakkunnig hörs med åberopande av att han eller hon saknar kompetens eller är olämplig eller av annan orsak inte bör höras som vittne eller sakkunnig, eller om ett vittne eller en sakkunnig vägrar att avge vittnesmål eller att avlägga ed, ska frågan avgöras av tribunalen.

2. En invändning mot ett vittne eller en sakkunnig ska framställas inom två veckor från delgivning av det särskilt uppsatta beslut i vilket vittnet kallas eller den sakkunnige förordnas, genom en handling som innehåller uppgift om grunderna för invändningen samt bevisuppgift.

Artikel 100

Kostnader för vittnen och sakkunniga

1. Tribunalen får, när den beslutar om hörande av vittnen eller om inhämtande av ett sakkunnigutlåtande, begära att parterna eller en av dem nedsätter ett belopp som garanterar betalningen av kostnaderna för vittnen eller sakkunniga.
2. Vittnen och sakkunniga har rätt till ersättning för utgifter för resor och uppehälle. Ett förskott för att täcka dessa utgifter får betalas ur tribunalens kassa.
3. Vittnen har rätt till ersättning för förlorad inkomst och sakkunniga till arvode för sina tjänster. Ersättning eller arvode ska betalas ur tribunalens kassa, sedan vittnet eller den sakkunnige fullgjort sin skyldighet eller utfört sitt uppdrag.

Artikel 101

Framställning om rättslig hjälp

1. Tribunalen får, på begäran av part eller på eget initiativ, göra en framställning om rättslig hjälp för hörande av vittnen eller sakkunniga.
2. Framställning om rättslig hjälp ska ske genom särskilt uppsatt beslut, som ska innehålla uppgift om vittnenas eller de sakkunnigas fullständiga namn, ställning och adress, och uppgift om de omständigheter som vittnena eller de sakkunniga ska höras om. Beslutet ska även innehålla uppgift om rättegångsdeltagarna och deras företrädare, deras respektive adress och en kort redogörelse för saken
3. Justitiesekreteraren ska sända beslutet till den enligt tilläggsreglerna till domstolens rättegångsregler behöriga myndigheten i den medlemsstat i vilken hörandet av vittnen eller sakkunniga ska företas. Vid behov ska justitiesekreteraren till beslutet bifoga en översättning till det eller de officiella språken i den berörda medlemsstaten.
4. Den i punkt 3 angivna myndigheten ska vidarebefordra beslutet till den rättsliga myndighet som är behörig enligt den nationella rättsordningen.
5. Den behöriga rättsliga myndigheten ska verkställa framställningen om rättslig hjälp i enlighet med den nationella rättsordningens bestämmelser. Efter verkställighet ska den behöriga rättsliga myndigheten återsända beslutet om framställning om rättslig hjälp, de handlingar som verkställigheten gett upphov

till och en förteckning över kostnaderna till den i punkt 3 angivna myndigheten. Dessa handlingar ska sändas till justitiesekreteraren.

6. Justitiesekreteraren ska ombesörja att dessa handlingar översätts till rättegångsspråket.
7. Kostnaderna för framställning om rättslig hjälp ska bäras av tribunalen, som i förekommande fall kan ålägga parterna att ersätta dem.

Artikel 102

Protokoll från sammanträden för bevisupptagning

1. Justitiesekreteraren ska föra protokoll över varje sammanträde för bevisupptagning. Detta protokoll ska undertecknas av ordföranden och justitiesekreteraren och ska äga vitsord.
2. Protokoll från sammanträden för hörande av vittnen eller sakkunniga ska undertecknas av ordföranden, eller den referent åt vilken det uppdragits att genomföra hörandet, och av justitiesekreteraren. Före dessa personers undertecknande ska vittnet eller den sakkunnige ha getts tillfälle att kontrollera innehållet i protokollet och skriva under det.
3. Protokollet ska delges rättegångsdeltagarna.

Avsnitt 3. Behandling av konfidentiella upplysningar och handlingar som getts in i samband med åtgärder för bevisupptagning

Artikel 103

Behandling av konfidentiella upplysningar och handlingar

1. När tribunalen har att pröva, på grundval av rättsliga och faktiska omständigheter som åberopats av en part, huruvida vissa upplysningar eller handlingar, som getts in till tribunalen till följd av en åtgärd för bevisupptagning enligt artikel 91 b och som kan vara relevanta för avgörandet av målet, har konfidentiell karaktär i förhållande till den andra parten, ska dessa upplysningar eller handlingar inte kommuniceras med den andra parten under tiden som denna prövning pågår.
2. Om tribunalen vid prövningen enligt punkt 1 finner att vissa upplysningar eller handlingar som har getts in till den är relevanta för avgörandet av målet och har konfidentiell karaktär i förhållande till den andra parten, ska tribunalen göra en avvägning mellan intresset av att de behandlas konfidentiellt och rätten till ett effektivt domstolskydd, särskilt den kontradiktoriska principen.

3. Efter det att tribunalen har gjort den intresseavvägning som anges i punkt 2, får den besluta att den andra parten ska få ta del av de konfidentiella upplysningarna eller handlingarna, i förekommande fall på villkor att särskilda åtaganden ingås. Tribunalen får i stället besluta att upplysningarna eller handlingarna inte ska kommuniceras med den andra parten. Den ska då, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, fastställa vilka åtgärder som ska vidtas för att den andra parten i så stor utsträckning som möjligt ska kunna yttra sig i målet, varvid den särskilt får besluta att en icke-konfidentiell version eller en icke-konfidentiell sammanfattning av upplysningarna eller handlingarna, som återger det väsentliga innehållet i dessa, ska ges in.
4. Det förfarande som föreskrivs i denna artikel ska inte tillämpas i de fall som avses i artikel 105.

Artikel 104

Handlingar som en institution har beslutat att inte lämna ut

När en handling, som en institution har beslutat att inte lämna ut, har getts in till tribunalen till följd av en åtgärd för bevisupptagning enligt artikel 91 c i ett mål som rör detta besluts lagenlighet, ska handlingen inte kommuniceras med de andra rättegångsdeltagarna.

Kapitel 7

UPPLYSNINGAR ELLER HANDLINGAR SOM BERÖR UNIONENS SÄKERHET ELLER EN ELLER FLERA AV DESS MEDLEMSSTATERS SÄKERHET ELLER DERAS INTERNATIONELLA FÖRBINDELSER

Artikel 105 (M2)

Behandling av upplysningar och handlingar som berör unionens säkerhet eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser

1. Om en part, i strid med den kontradiktoriska principen i artikel 64 enligt vilken samtliga upplysningar och handlingar i sin helhet ska kommuniceras med rättegångsdeltagarna, avser att grunda sin talan på vissa upplysningar eller handlingar vars utlämnande parten anser skulle påverka unionens säkerhet eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser negativt, ska parten ge in dessa upplysningar eller handlingar genom en separat handling. Denna separata handling ska åtföljas av en begäran om att dessa upplysningar eller handlingar ska behandlas konfidentiellt, vilken ska innehålla en redogörelse för de tvingande skäl som motiverar att

upplysningarna eller handlingarna, i den utsträckning som det är oundgängligen nödvändigt med hänsyn till situationens krav, ska behandlas konfidentiellt och som utgör hinder för att de kommuniceras med den andra parten. Även begäran om konfidentiell behandling ska ges in genom en separat handling och ska inte innehålla några konfidentiella uppgifter. När de upplysningar eller handlingar som avses med begäran om konfidentiell behandling har tillhandahållits parten av en eller flera medlemsstater, kan de tvingande skäl som parten anger till stöd för sin begäran om att upplysningarna eller handlingarna ska behandlas konfidentiellt även omfatta de tvingande skäl som angetts av medlemsstaten eller medlemsstaterna i fråga.

2. Tribunalen får, som en åtgärd för bevisupptagning, begära att upplysningar eller handlingar som har konfidentiell karaktär på grundval av sådana hänsyn som avses i punkt 1 ska ges in till tribunalen. Om denna begäran inte efterkoms, ska tribunalen notera detta. Med avvikelse från artikel 103 ska det förfarande som föreskrivs i förevarande artikel tillämpas på sådana upplysningar eller handlingar, vilka har getts in till följd av en åtgärd för bevisupptagning.
3. Upplysningar eller handlingar som en part har gett in enligt punkt 1 eller 2 får inte kommuniceras med den andra parten under tiden som tribunalen prövar huruvida dessa upplysningar eller handlingar är relevanta för avgörandet av målet och huruvida de har konfidentiell karaktär i förhållande till den andra parten.
4. Om tribunalen, efter prövningen enligt punkt 3, beslutar att vissa upplysningar eller handlingar som har getts in till den är relevanta för avgörandet av målet men inte har konfidentiell karaktär med avseende på rättegången vid tribunalen, ska den begära den berörda partens tillstånd att kommunicera dessa upplysningar eller handlingar med den andra parten. Om parten, inom den tid som ordföranden bestämmer, motsätter sig att dessa upplysningar eller handlingar kommuniceras med den andra parten eller inte besvarar denna begäran, får tribunalen inte beakta dem vid avgörandet av målet.
5. Om tribunalen, efter prövningen enligt punkt 3, beslutar att vissa upplysningar eller handlingar som har getts in till den är relevanta för avgörandet av målet och har konfidentiell karaktär i förhållande till den andra parten, ska tribunalen inte kommunicera dessa upplysningar eller handlingar med denna part. Tribunalen ska då göra en avvägning mellan rätten till ett effektivt domstolsskydd, särskilt den kontradiktoriska principen, och unionens säkerhet eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhet eller deras internationella förbindelser.
6. Efter det att tribunalen har gjort den intresseavvägning som anges i punkt 5, ska den, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, fastställa de åtgärder som ska vidtas för att förena de intressen som avses i punkt 5, såsom att den berörda parten ska ge in en icke-konfidentiell version eller en icke-konfidentiell sammanfattning av upplysningarna eller handlingarna, som ska återge det

väsentliga innehållet i dessa och som, i så stor utsträckning som möjligt, ska göra det möjligt för den andra parten att yttra sig i målet, vilken ska kommuniceras med den andra parten.

7. Upplysningar eller handlingar som har konfidentiell karaktär i förhållande till den andra parten får dras tillbaka, helt eller delvis, av den part som har gett in dem enligt punkt 1 eller 2, inom två veckor från delgivningen av beslutet enligt punkt 5. Upplysningar eller handlingar som har dragits tillbaka får inte beaktas vid avgörandet av målet och ska återlämnas till den berörda parten.
8. Tribunalen får, med avvikelse från artikel 64 och endast i den mån det är absolut nödvändigt, grunda sitt avgörande på upplysningar eller handlingar som, på grund av att de har konfidentiell karaktär, inte har kommunicerats med den andra parten genom sådana åtgärder som avses i punkt 6, om tribunalen anser att dessa upplysningar eller handlingar är nödvändiga för att avgöra målet. Tribunalen ska vid bedömningen av dessa upplysningar eller handlingar beakta att en part inte har kunnat yttra sig över dessa.
9. Tribunalen ska se till att konfidentiella uppgifter som finns i upplysningar eller handlingar som en part har gett in enligt punkt 1 eller 2 och som inte har kommunicerats med den andra parten inte röjs vare sig i beslutet enligt punkt 6 eller i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt.
10. Sådana upplysningar eller handlingar som avses i punkt 5, vilka inte har dragits tillbaka i enlighet med punkt 7 av den part som har gett in dem, ska återlämnas till den berörda parten, så snart den frist som avses i artikel 56 första stycket i stadgan har löpt ut, såvida inte tribunalens avgörande överklagas inom denna frist. Om tribunalens avgörande överklagas, ska de ovannämnda upplysningarna eller handlingarna göras tillgängliga för domstolen på de villkor som anges i det beslut som avses i punkt 11.
11. Tribunalen ska genom beslut fastställa säkerhetsbestämmelser för skydd av de upplysningar eller handlingar som, beroende på omständigheterna, har getts in enligt punkt 1 eller 2. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Kapitel 8

DEN MUNTliga DELEN AV FÖRFARANDET

Artikel 106

Den muntliga delen av förfarandet

1. Den muntliga delen av förfarandet vid tribunalen ska innefatta en muntlig förhandling. Tribunalen får hålla muntlig förhandling på eget initiativ eller på begäran av part.
2. Om en part begär muntlig förhandling ska parten i begäran ange skälen till att denne önskar yttra sig muntligen. Begäran ska göras inom tre veckor räknat från det att rättegångsdeltagarna delgetts underrättelsen om att den skriftliga delen av förfarandet är avslutad. Denna frist får förlängas av ordföranden.
3. Om det inte har gjorts någon begäran enligt punkt 2, får tribunalen besluta att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet om den anser att den har tillräckligt underlag för avgörandet genom handlingarna i akten. Tribunalen får i sådant fall likväl senare besluta att inleda den muntliga delen av förfarandet.

Artikel 106a (M6)

Gemensam muntlig förhandling

Tribunalen får besluta att hålla en gemensam förhandling i flera mål när likheterna mellan målen tillåter det.

Artikel 107

Datum för den muntliga förhandlingen

1. Om tribunalen beslutar att inleda den muntliga delen av förfarandet, ska ordföranden bestämma datum för den muntliga förhandlingen.
2. Ordföranden får, på eget initiativ eller på begäran av part, undantagsvis senarelägga dagen för den muntliga förhandlingen.

Artikel 107a (M6)

Deltagande i en muntlig förhandling genom videokonferens

1. Om en rättegångsdeltagares företrädare på grund av hälsoskäl, säkerhetsskäl eller andra befogade skäl är förhindrad att fysiskt delta i en muntlig förhandling, kan företrädaren ges tillåtelse att delta i förhandlingen genom videokonferens.

2. Begäran om att få delta i en förhandling genom videokonferens ska framställas i separat handling, så snart förhindret att delta i förhandlingen är känt. Förhindrets beskaffenhet ska noga anges i begäran.
3. Ordföranden ska så snart som möjligt ta ställning till begäran.
4. Videokonferens får inte användas om tribunalen i enlighet med artikel 109 har beslutat om stängda dörrar.
5. De tekniska villkor som ska vara uppfyllda för att delta i förhandlingar genom videokonferens ska anges i de praktiska genomförandebestämmelser som avses i artikel 224.

Artikel 108

Rättegångsdeltagares frånvaro från den muntliga förhandlingen

1. Om en rättegångsdeltagare underrättar tribunalen om att vederbörande inte kommer att närvara vid den muntliga förhandlingen, eller om tribunalen vid förhandlingen konstaterar att en rättegångsdeltagare som har kallats i vederbörig ordning utan godtagbara skäl uteblivit från denna, ska den muntliga förhandlingen hållas i vederbörandes frånvaro.
2. Om parterna meddelar tribunalen att de inte kommer att närvara vid den muntliga förhandlingen, ska ordföranden besluta huruvida den muntliga delen av förfarandet kan avslutas.

Artikel 109

Stängda dörrar

1. Tribunalen får, efter att ha hört rättegångsdeltagarna, i enlighet med artikel 31 i stadgan besluta om stängda dörrar.
2. En rättegångsdeltagare som begär stängda dörrar ska motivera begäran och ange huruvida den avser hela förhandlingen eller endast en del av denna.
3. Ett beslut om stängda dörrar medför att vad som förevarit vid förhandlingen inte får uppenbaras.

Artikel 110 (M3)

Hur den muntliga förhandlingen ska gå till

1. Den muntliga förhandlingen ska förklaras öppnad och ledas av ordföranden, som ansvarar för ordningen.

2. En rättegångsdeltagare får yttra sig endast genom sin företrädare.
3. Ledamöterna i den dömande sammansättningen och generaladvokaten får under den muntliga förhandlingen ställa frågor till rättegångsdeltagarnas företrädare.
4. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF får ledamöterna i den dömande sammansättningen och generaladvokaten under den muntliga förhandlingen uppmana rättegångsdeltagarna själva att yttra sig om vissa aspekter av målet.

Artikel 111

Avslutande av den muntliga delen av förfarandet

Om det inte har utsetts en generaladvokat för ett mål, ska ordföranden vid förhandlingens slut förklara den muntliga delen av förfarandet avslutad.

Artikel 112

Redovisning av generaladvokatens förslag till avgörande

1. Om det har utsetts en generaladvokat för ett mål och han eller hon skriftligen redovisar sitt förslag till avgörande, ska generaladvokaten överlämna förslaget till kansliet, som i sin tur ska tillställa rättegångsdeltagarna detta.
2. Ordföranden ska förklara den muntliga delen av förfarandet avslutad, efter det att generaladvokaten har föredragit eller överlämnat sitt förslag till avgörande.

Artikel 113

Återupptagande av den muntliga delen av förfarandet

1. Tribunalen ska, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, om de villkor som anges i artikel 23.3 eller artikel 24.3 är uppfyllda.
2. Tribunalen får, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas
 - a) om tribunalen anser att den inte har tillräckligt underlag för att avgöra målet,
 - b) om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan rättegångsdeltagarna, eller

- c) om en part begär detta med åberopande av omständigheter som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång och som parten inte hade kunnat göra gällande innan den muntliga delen av förfarandet avslutades.

Artikel 114

Förhandlingsprotokoll

1. Justitiesekreteraren ska föra protokoll över varje muntlig förhandling. Detta protokoll ska undertecknas av ordföranden och justitiesekreteraren och ska äga vitsord.
2. Protokollet ska delges rättegångsdeltagarna.

Artikel 115

Tillgång till ljudupptagningar av muntliga förhandlingar

Tribunalens ordförande får, på vederbörligen motiverad begäran, tillåta en rättegångsdeltagare som har deltagit i den skriftliga eller den muntliga delen av förfarandet att i tribunalens lokaler lyssna på ljudupptagningen av yttrandena från den muntliga förhandlingen på det språk på vilket respektive yttrande gjordes.

Kapitel 9

DOMAR OCH SÄRSKILT UPPSATTA BESLUT

Artikel 116

Datum för domens avkunnande

Parterna ska underrättas om datum för domens avkunnande.

Artikel 117

Vad domen ska innehålla

Domen ska innehålla följande:

- a) Uppgift om att den är meddelad av tribunalen.
- b) Uppgift om den dömande sammansättningen.
- c) Datum för dess avkunnande.

- d) Namnen på ordföranden och de domare som har deltagit i överläggningen, med angivande av vem som har varit referent.
- e) Generaladvokatens namn, i förekommande fall.
- f) Justitiesekreterarens namn.
- g) Uppgift om rättegångsdeltagarna.
- h) Namnet på rättegångsdeltagarnas företrädare.
- i) Rättegångsdeltagarnas yrkanden.
- j) Datum för den muntliga förhandlingen, i förekommande fall.
- k) Uppgift om att generaladvokaten har hörts och datum för förslaget till avgörande, i förekommande fall.
- l) En sammanfattning av de faktiska omständigheterna.
- m) Domskälen.
- n) Domslutet, innefattande beslut om rättegångskostnader.

Artikel 118

Avkunnande och delgivning

1. Domen ska avkunnas vid offentligt sammanträde.
2. Domen i original ska, sedan den undertecknats av ordföranden och de domare som deltagit i överläggningen samt justitiesekreteraren, föras med sigill och överlämnas i kansliets förvar. Rättegångsdeltagarna ska delges kopior av domen.

Artikel 119

Vad ett särskilt uppsatt beslut ska innehålla

Ett särskilt uppsatt beslut som kan överklagas enligt artikel 56 eller artikel 57 i stadgan ska innehålla följande:

- a) Uppgift om att det är meddelat av tribunalen, ordföranden eller domaren med behörighet att besluta om interimistiska åtgärder, beroende på omständigheterna.
- b) Uppgift om den dömande sammansättningen, i förekommande fall.

- c) Datum för antagande.
- d) Uppgift om den rättsliga grunden för beslutet.
- e) Namnen på ordföranden och, i förekommande fall, de domare som har deltagit i överläggningen, med angivande av vem som har varit referent.
- f) Generaladvokatens namn, i förekommande fall.
- g) Justitiesekreterarens namn.
- h) Uppgift om rättegångsdeltagarna.
- i) Namnet på rättegångsdeltagarnas företrädare.
- j) Rättegångsdeltagarnas yrkanden.
- k) Uppgift om att generaladvokaten har hörts, i förekommande fall.
- l) En sammanfattning av de faktiska omständigheterna.
- m) Skälen.
- n) Slutet, innefattande, i förekommande fall, beslut om rättegångskostnader.

Artikel 120 (M3)

Undertecknande och delgivning

Ett särskilt uppsatt beslut ska i original, sedan det undertecknats av ordföranden och justitiesekreteraren, föras med sigill och överlämnas i kansliets förvar. Rättegångsdeltagarna och, i förekommande fall, domstolen ska delges kopior av beslutet.

Artikel 121

Den dag från vilken domar och särskilt uppsatta beslut ska gälla

1. En dom ska gälla från och med den dag då den avkunnas, om inte annat följer av artikel 60 i stadgan.
2. Ett särskilt uppsatt beslut ska gälla från och med den dag då det delges, om inte annat följer av artikel 60 i stadgan.

Artikel 122

Offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*

Ett meddelande som innehåller datumet och domslutet respektive slutet, för tribunalens domar och särskilt uppsatta beslut genom vilka målet avgörs slutligt, ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Detta gäller dock inte i fråga om avgöranden som antagits före det att svaranden delgavs ansökan.

Kapitel 10 TREDSKODOM

Artikel 123

Tredskodom

1. Om tribunalen konstaterar att en rätteligen instämd svarande inte inkommit med svaromål i den form eller inom den frist som föreskrivs i artikel 81, får sökanden inom den tid som ordföranden bestämmer yrka att tribunalen genom tredskodom bifaller hans talan, om inte annat följer av artikel 45 andra stycket i stadgan.
2. En svarande som inte inkommit med svaromål får inte delta i tredskodomsförfarandet och ska inte delges någon inlaga eller något beslut, med undantag för det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt.
3. Tribunalen ska i tredskodomen bifalla sökandens yrkanden, såvida det inte är uppenbart att tribunalen saknar behörighet att pröva talan eller det är uppenbart att talan inte kan tas upp till prövning eller att den helt saknar rättslig grund.
4. Tredskodomen är verkställbar. Tribunalen får dock bevilja uppskov med verkställighet till dess den har avgjort en ansökan om återvinning enligt artikel 166 eller göra verkställigheten beroende av att sökanden ställer säkerhet som till belopp och slag fastställs med hänsyn till omständigheterna. Säkerheten ska återlämnas, om någon ansökan om återvinning inte ges in eller om en sådan ansökan avslås.

Kapitel 11
FÖRLIKNING OCH ÅTERKALLELSE AV TALAN

Artikel 124 (M3)

Förlikning

1. Om parterna förliks utanför tribunalen innan tribunalen har avgjort målet och parterna underrättar tribunalen om att de återkallar sin talan, ska ordföranden avskriva målet genom särskilt uppsatt beslut och besluta om rättegångskostnaderna enligt artiklarna 136 och 138, i förekommande fall med beaktande av vad parterna föreslagit i denna fråga.
2. Denna bestämmelse ska inte tillämpas på sådan talan som avses i artiklarna 263 FEUF och 265 FEUF.

Artikel 125

Återkallelse av talan

Om en sökande skriftligen eller vid den muntliga förhandlingen meddelar tribunalen att han eller hon återkallar sin talan, ska ordföranden avskriva målet och besluta om rättegångskostnaderna enligt artiklarna 136 och 138.

Kapitel 11a (M3)

FÖRLIKNING PÅ TRIBUNALENS INITIATIV I MÅL SOM ANHÄNGIGGJORTS MED STÖD
AV ARTIKEL 270 FEUF

Artikel 125a (M3)

Förfarandet

1. Tribunalen får när som helst under rättegången undersöka möjligheterna till förlikning av hela eller del av tvisten mellan parterna.
2. Tribunalen ska ge referenten, som ska biträddas av justitiesekreteraren, i uppdrag att försöka uppnå en förlikning av tvisten.
3. Referenten får föreslå en eller flera lösningar för att få tvisten att upphöra, vidta lämpliga åtgärder för att underlätta förlikning och genomföra de åtgärder som han eller hon har beslutat i detta avseende. Referenten får särskilt
 - a) uppmana parterna att lämna upplysningar,
 - b) uppmana parterna att förete handlingar,

- c) bjuda in parternas företrädare, parterna själva eller tjänstemän eller övriga anställda som bemyndigats att förhandla om ett eventuellt avtal till överläggningar, och
 - d) ha enskilda samtal med varje part i samband med de överläggningar som avses i led c), om parterna samtycker till detta.
4. Punkterna 1–3 ska även tillämpas i ett förfarande om interimistiska åtgärder.

Artikel 125b (M3)

Verkningar av parternas avtal

1. Om parterna ingår förlikning inför referenten, får de begära att lydelsen av avtalet ska stadfästas i en handling som undertecknas av referenten samt av justitiesekreteraren. Denna handling ska delges parterna och ska äga vitsord.
2. Målet ska avskrivas genom motiverat beslut av ordföranden. På begäran av en part, med den andra partens samtycke, ska avtalets lydelse antecknas i avskrivningsbeslutet.
3. Ordföranden ska besluta om rättegångskostnaderna i enlighet med vad som anges i avtalet eller, om inget anges, enligt vad han eller hon finner skäligt. I förekommande fall ska ordföranden besluta om intervenientens rättegångskostnader i enlighet med artikel 138.

Artikel 125c (M3)

Särskild dagbok och akt

1. Handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artikel 125a
 - ska föras in i en särskild dagbok, på vilken artiklarna 36 och 37 inte ska tillämpas, och
 - ska förvaras i en akt som ska vara åtskild från akten i målet.
2. Parterna ska underrättas om handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artikel 125a, med undantag för handlingar som vardera parten har tillställt referenten i samband med de enskilda samtal som avses i artikel 125a.3 d.
3. Parterna får ta del av handlingarna i den från akten i målet åtskilda akten, som avses i punkt 1, med undantag för handlingar som vardera parten har tillställt referenten i samband med de enskilda samtal som avses i artikel 125a.3 d.

4. Intervenienter får inte ta del av handlingarna i den från akten i målet åtskilda akten, som avses i punkt 1.
5. Rättegångsdeltagarna har rätt att på kansliet ta del av den särskilda dagboken, som avses i punkt 1.

Artikel 125d (M3)

Förlikningsförfarandet och rättegången

Tribunalen och parterna är förhindrade att i rättegången använda yttranden, förslag, erbjudanden och medgivanden som gjorts i syfte att träffa en förlikning eller handlingar som upprättats i detta syfte.

Kapitel 12

MÅL OCH RÄTTEGÅNGSFRÅGOR SOM FÅR AVGÖRAS GENOM SÄRSKILT UPPSATT
BESLUT

Artikel 126

Uppenbart att talan ska avvisas eller ogillas

Om det är uppenbart att tribunalen saknar behörighet att pröva talan eller om det är uppenbart att talan inte kan tas upp till prövning eller att den helt saknar rättslig grund, får tribunalen, på förslag av referenten, när som helst avgöra målet genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat, utan vidare handläggning.

Artikel 127 (M3)

Överlämnande av mål till domstolen

Beslut om överlämnande av mål enligt artikel 54 andra stycket i stadgan ska fattas av tribunalen, på förslag av referenten, genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat.

Artikel 128

Förklaring om att avstå från fortsatt handläggning av mål

Förklaring om att avstå från fortsatt handläggning av mål enligt artikel 54 tredje stycket i stadgan ska beslutas av tribunalen, på förslag av referenten, genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat.

Artikel 129

Rättegångshinder som inte kan avhjälpas

Tribunalen får när som helst på eget initiativ, på förslag av referenten och efter att ha hört parterna, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat pröva om talan ska avvisas till följd av att det föreligger ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas.

Artikel 130 (M3)

Rättegångshinder eller annan rättegångsfråga

1. Om svaranden ansöker om att tribunalen ska meddela beslut i fråga om rättegångshinder eller tribunalens behörighet utan att själva saken prövas, ska detta ske i separat handling inom den frist som anges i artikel 81.
2. Om en rättegångsdeltagare ansöker om att tribunalen ska fastställa att ändamålet med talan har förfallit och att det inte finns anledning att döma i saken, eller om att tribunalen ska avgöra en annan rättegångsfråga, ska detta ske i separat handling.
3. Ansökningar som avses i punkterna 1 och 2 ska utöver yrkanden innehålla de grunder och argument som åberopas till stöd för ansökan. Åberopade handlingar ska bifogas.
4. Så snart en ansökan som avses i punkt 1 har inkommit, ska ordföranden fastställa en frist inom vilken sökanden, med angivande av yrkanden och grunder, får inkomma med skriftligt yttrande.
5. Så snart en ansökan som avses i punkt 2 har inkommit, ska ordföranden fastställa en frist inom vilken övriga rättegångsdeltagare får inkomma med skriftligt yttrande över ansökan.
6. Tribunalen får besluta att inleda den muntliga delen av förfarandet i fråga om ansökningar som avses i punkterna 1 och 2. Artikel 106 ska inte tillämpas.
7. Tribunalen ska så snart som möjligt pröva ansökan eller, om det framstår som befogat på grund av särskilda omständigheter, besluta att ansökan ska prövas i samband med att målet avgörs i sak. Tribunalen ska överlämna målet till domstolen, om det omfattas av dess behörighet.
8. Om tribunalen avslår ansökan eller beslutar att frågan ska prövas i samband med att målet avgörs i sak, ska ordföranden fastställa nya frister för målets fortsatta handläggning.

Artikel 131

Tribunalens fastställande på eget initiativ av att det saknas anledning att döma i saken

1. Om tribunalen finner att ändamålet med talan har förfallit och att det inte finns anledning att döma i saken, får den när som helst, på eget initiativ, på förslag av referenten och efter att ha hört rättegångsdeltagarna, avgöra målet genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat.
2. Om sökanden inte längre besvarar tribunalens uppmaningar, får tribunalen, på förslag av referenten och efter att ha hört parterna, genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat på eget initiativ fastställa att det inte finns anledning att döma i saken.

Artikel 132

Talan som är uppenbart välgrundad

När domstolen eller tribunalen redan har avgjort en eller flera rättsfrågor som är identiska med dem som aktualiseras genom grunderna för talan och tribunalen konstaterar att omständigheterna i målet är klarlagda, får tribunalen, efter det att den skriftliga delen av förfarandet har avslutats, på förslag av referenten och efter att ha hört rättegångsdeltagarna, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, fastställa att det är uppenbart att talan är välgrundad. I beslutet ska hänvisas till relevant rättspraxis.

Kapitel 13

RÄTTEGÅNGSKOSTNADER OCH KOSTNADER FÖR FÖRFARANDET

Artikel 133

Beslut om rättegångskostnader

Tribunalen ska besluta om rättegångskostnader i den dom eller det särskilt uppsatta beslut genom vilket målet avgörs slutligt.

Artikel 134

Allmänna regler för fördelning av rättegångskostnaderna

1. Rättegångsdeltagare som har tappat målet ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

2. Finns det flera tappande rättegångsdeltagare, ska tribunalen besluta om fördelningen av rättegångskostnaderna.
3. Om rättegångsdeltagarna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, ska vardera deltagaren bära sina rättegångskostnader. Tribunalen får emellertid besluta att en rättegångsdeltagare – förutom att bära sina rättegångskostnader – delvis ska ersätta en annan deltagares rättegångskostnader, om det framstår som skäligt med hänsyn till omständigheterna i målet.

Artikel 135 (M3)

Skälighetsbedömning och kostnader som vållats i onödan eller mot bättre vetande

1. Tribunalen får, om så anses skäligt, besluta att en tappande rättegångsdeltagare – förutom att bära sina rättegångskostnader – endast delvis, eller inte alls, ska ersätta en annan deltagares rättegångskostnader.
2. Tribunalen får besluta att en rättegångsdeltagare, även om denne vunnit målet, helt eller delvis ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta framstår som befogat på grund av deltagarens uppträdande, inbegripet vid tiden före det att talan väcktes, i synnerhet om tribunalen finner att denne i onödan eller mot bättre vetande har vållat en annan rättegångsdeltagare kostnader.

Artikel 136

Beslut om rättegångskostnader vid återkallelse av talan

1. En rättegångsdeltagare som återkallar sin talan ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om en annan deltagare har yrkat detta i sitt yttrande över återkallelsen.
2. På begäran av den rättegångsdeltagare som återkallar sin talan ska emellertid rättegångskostnaderna bäras av en annan rättegångsdeltagare, om det framstår som skäligt på grund av den sistnämnda deltagarens uppträdande.
3. Om rättegångsdeltagarna enas om fördelningen av rättegångskostnaderna, ska tribunalen besluta i överensstämmelse därmed.
4. Om ersättning för rättegångskostnader inte har yrkats, ska vardera rättegångsdeltagaren bära sina kostnader.

Artikel 137

Beslut om rättegångskostnader i mål där det saknas anledning att döma i saken

I mål där det saknas anledning att döma i saken ska tribunalen besluta om rättegångskostnaderna enligt vad den finner skäligt.

Artikel 138

Intervenienternas rättegångskostnader

1. Medlemsstater och institutioner som har intervenerat ska bära sina rättegångskostnader.
2. Stater som är parter i EES-avtalet men inte är medlemsstater samt Eftas övervakningsmyndighet ska bära sina rättegångskostnader när de har intervenerat.
3. Tribunalen får besluta att även andra intervenienter än dem som nämns i punkterna 1 och 2 ska bära sina rättegångskostnader.

Artikel 139 (M6)

Kostnader för förfarandet

Förfarandet inför tribunalen ska vara kostnadsfritt, med följande undantag:

- a) Om tribunalen har förorsakats onödig kostnad, särskilt då talan utgör ett uppenbart fall av rättegångsmissbruk, kan den förplikta den rättegångsdeltagare som förorsakat kostnaden att ersätta denna.
- b) Om kostnader för kopiering som utförts på begäran av en rättegångsdeltagare av justitiesekreteraren anses som osedvanligt stora, ska denne begära att deltagaren ersätter dem enligt den taxa som anges i artikel 37.
- c) Om en rättegångsdeltagare vid upprepade tillfällen underlåter att iaktta de krav som ställs i dessa rättegångsregler eller i de praktiska bestämmelser som avses i artikel 224, och detta gör det nödvändigt att förelägga deltagaren att avhjälpa denna brist, ska justitiesekreteraren begära att deltagaren ersätter de handläggningskostnader som detta har förorsakat tribunalen, enligt den taxa som anges i artikel 37.

Artikel 140
Ersättningsgilla rättegångskostnader

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 139 ska följande anses som ersättningsgilla kostnader:

- a) Ersättning till vittnen och sakkunniga enligt artikel 100.
- b) Nödvändiga kostnader som rättegångsdeltagarna haft med anledning av rättegången, särskilt kostnader för resa och uppehälle samt för arvode till ombud, i den mening som avses i artikel 19 i stadgan, rådgivare eller advokat.

Artikel 141
Betalning

1. Betalningar från och till tribunalens kassa ska ske i euro.
2. När kostnader har uppkommit i en annan valuta än euro eller när de åtgärder för vilka ersättning ska utgå har vidtagits i ett land som inte har euro som valuta, ska omräkning av valuta göras enligt Europeiska centralbankens referenskurs på betalningsdagen.

Kapitel 14
INTERVENTION

Artikel 142
Interventionens syfte och verkningar

1. Intervention får endast ske i syfte att, helt eller delvis, stödja en av parternas yrkanden. En intervenient har inte samma processuella rättigheter som parterna och saknar särskilt rätt att begära att förhandling ska hållas.
2. Interventionen är accessorisk till huvudtvisten. Ändamålet med interventionen förfaller om målet avskrivs på grund av att talan har återkallats eller på grund av att parterna har träffat en förlikning, eller om talan avvisas.
3. Intervenienten måste godta målet sådant det föreligger vid tidpunkten för interventionen.

Artikel 143 (M3) (M5)
Ansökan om intervention

1. En interventionsansökan måste göras inom sex veckor från dagen för offentliggörandet enligt artikel 79.
2. Interventionsansökan ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om målet.
 - b) Uppgift om parterna.
 - c) Uppgift om interventionssökandens namn och adress.
 - d) Uppgift om interventionssökandens företrädares ställning och adress.
 - e) De yrkanden till stöd för vilka interventionssökanden ansöker om att få intervenera.
 - f) En redogörelse för de omständigheter som visar att intervenienten har rätt att intervenera, för det fall ansökan görs med stöd av artikel 40 andra eller tredje stycket i stadgan.
3. Interventionssökanden ska företräddas i enlighet med vad som anges i artikel 19 i stadgan.
4. Artiklarna 78.4–78.6 och 139 ska tillämpas på interventionsansökan.

Artikel 144 (M6)
Beslut med anledning av ansökan om intervention

1. Interventionsansökan ska delges parterna.
2. Ordföranden ska bereda parterna möjlighet att yttra sig skriftligen eller muntligen över interventionsansökan och att, i förekommande fall, begära att vissa konfidentiella uppgifter i akten i målet inte ska tillställas en intervenient.
3. Om svaranden framställer en invändning om rättegångshinder eller om bristande behörighet enligt artikel 130.1, ska interventionsansökan prövas först efter det att invändningen har avslagits eller beslut har fattats om att invändningen ska prövas i samband med att målet avgörs i sak.
4. För det fall ansökan görs med stöd av artikel 40 första stycket i stadgan, ska ansökan beviljas genom beslut av ordföranden, såvida inte parterna har

identifierat konfidentiella uppgifter i akten i målet vars utlämnande till intervenienten skulle kunna vålla dem skada.

5. I övriga fall ska ordföranden så snart som möjligt ta ställning till interventionsansökan och, i förekommande fall, till huruvida de handlingar som påståtts vara konfidentiella ska lämnas ut, genom ett särskilt uppsatt beslut.
6. Om ansökan avslås, ska det särskilt uppsatta beslut som avses i punkt 5 vara motiverat och innehålla beslut om de rättegångskostnader som hänför sig till interventionsansökan, inklusive interventionssökandens rättegångskostnader, med tillämpning av artiklarna 134, 135 och 138.
7. Om ansökan beviljas, ska intervenienten tillställas samtliga inlagor och beslut som delgetts parterna, med undantag av de konfidentiella uppgifter som i förekommande fall har undantagits enligt punkt 5 i denna artikel.
8. Om ansökan återkallas, ska ordföranden avföra interventionssökanden från målet, genom särskilt uppsatt beslut, och besluta om rättegångskostnaderna, inklusive interventionssökandens rättegångskostnader, med tillämpning av artikel 136.
9. Om en intervenient önskar utträda ur rättegången, ska ordföranden avföra vederbörande från målet, genom särskilt uppsatt beslut, och besluta om rättegångskostnaderna, med tillämpning av artiklarna 136 och 138.
10. Om målet avgörs slutligt innan interventionsansökan har prövats, ska interventionssökanden och parterna var och en bära sina rättegångskostnader i den mån de hänför sig till interventionsansökan. En kopia av det särskilt uppsatta beslut genom vilket målet avgörs slutligt ska översändas till interventionssökanden.

Artikel 145

Ingivande av inlagor

1. Intervenienten får inkomma med interventionsinlaga inom den tid som ordföranden bestämmer.
2. Interventionsinlagan ska innehålla följande:
 - a) Intervenientens yrkande genom vilket en av parternas yrkanden helt eller delvis stöds.
 - b) De grunder och argument som intervenienten åberopar.
 - c) Bevis och bevisuppgift, i förekommande fall.

3. Efter det att interventionsinlagan getts in, ska ordföranden fastställa en frist inom vilken parterna får yttra sig över inlagan.

Kapitel 15 RÄTTSHJÄLP

Artikel 146 **Allmänna frågor**

1. Personer som på grund av sin ekonomiska situation helt eller delvis saknar möjlighet att bära kostnaderna för rättegången ska ha rätt till rättshjälp.
2. Rättshjälp ska inte beviljas om det är uppenbart att tribunalen saknar behörighet att pröva den talan som ansökan om rättshjälp avser, eller om det är uppenbart att denna talan inte kan tas upp till prövning eller att den helt saknar rättslig grund.

Artikel 147 (M3) (M5) **Ansökan om rättshjälp**

1. En ansökan om rättshjälp får ges in före det att talan har väckts eller under tiden som talan är anhängig.
2. Ansökan om rättshjälp ska göras på ett formulär som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* och som finns tillgängligt på Europeiska unionens domstols webbplats. En ansökan om rättshjälp som ges in utan formuläret kommer inte att beaktas.
3. Ansökan om rättshjälp ska åtföljas av upplysningar och bestyrkande handlingar som gör det möjligt att bedöma sökandens ekonomiska situation, såsom ett intyg av behörig nationell myndighet som visar den ekonomiska situationen.
4. Om ansökan om rättshjälp ges in innan talan väcks, ska sökanden kortfattat redogöra för föremålet för den talan denne avser att väcka, de faktiska omständigheterna i saken och de argument som anförs till stöd för talan. Till ansökan ska bifogas bestyrkande handlingar i detta avseende.
5. Ansökan om rättshjälp ska, i förekommande fall, åtföljas av de handlingar som avses i artiklarna 51.2, 51.3 och 78.4. Om ansökan åtföljs av sådana handlingar, ska artiklarna 51.4 och 78.6 tillämpas.

6. Om sökanden inte företräds av en advokat, ska originalet av ansökan om rättshjälp ges in till kansliet i pappersform. Detta original av ansökan ska vara egenhändigt undertecknat av sökanden.
7. När en ansökan om rättshjälp ges in upphör tiden för att väcka talan att löpa för den som gett in ansökan, till dess att det särskilt uppsatta beslut genom vilket ansökan prövats har delgetts eller, i de fall som avses i artikel 148.6, till dess att det särskilt uppsatta beslutet om att utse den advokat som ska företräda sökanden har delgetts.

Artikel 148 (M5) (M6)

Beslut om rättshjälp

1. Ordföranden ska innan ansökan om rättshjälp prövas fastställa en frist inom vilken den andra parten får inkomma med skriftligt yttrande, såvida det inte mot bakgrund av de åberopade omständigheterna framgår att villkoren i artikel 146.1 inte är uppfyllda eller att villkoren i artikel 146.2 är uppfyllda.
2. Ordföranden ska ta ställning till ansökan om rättshjälp genom ett särskilt uppsatt beslut.
3. Ett särskilt uppsatt beslut om avslag på en ansökan om rättshjälp ska vara motiverat.
4. I ett särskilt uppsatt beslut om beviljande av rättshjälp får en advokat utses att företräda sökanden, om advokaten har föreslagits av sökanden i ansökan om rättshjälp och har samtyckt till att företräda sökanden vid tribunalen.
5. Om sökanden inte själv har föreslagit en advokat vare sig i ansökan om rättshjälp eller efter det att ett särskilt uppsatt beslut om beviljande av rättshjälp har meddelats, eller om tribunalen inte godtar den sökandes val, ska justitiesekreteraren översända beslutet om beviljande av rättshjälp och en kopia av ansökan om rättshjälp till den myndighet i den berörda staten som är behörig enligt tilläggsreglerna till domstolens rättegångsregler. Om sökanden inte har hemvist i unionen, ska justitiesekreteraren översända beslutet om beviljande av rättshjälp och en kopia av ansökan om rättshjälp till den behöriga myndigheten i den stat där Europeiska unionens domstol har sitt säte.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4, ska den advokat som ska företräda sökanden utses genom särskilt uppsatt beslut med beaktande av sökandens förslag eller, beroende på omständigheterna, förslagen från den myndighet som avses i punkt 5.
7. I ett särskilt uppsatt beslut om beviljande av rättshjälp får fastställas det belopp som ska betalas ut till den advokat som utsetts att företräda sökanden eller en

gräns som advokatens utlägg och arvode i princip inte får överskrida. I beslutet får föreskrivas att sökanden ska bära en del av de kostnader som avses i artikel 149.1, med beaktande av dennes ekonomiska situation.

8. Särskilt uppsatta beslut som meddelas med stöd av denna artikel får inte överklagas.
9. Om rättshjälpsökanden inte företräds av en advokat, ska delgivning med honom eller henne ske genom att en bestyrkt kopia av den handling som ska delges skickas med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller överlämnas med bud till adressaten mot kvitto. Delgivning med övriga rättegångsdeltagare ska ske på det sätt som anges i artikel 80.1.

Artikel 149

Förskott och hjälp med rättegångskostnaderna

1. Då rättshjälp beviljats, ska sökandens kostnader för att biträdas eller företrädas vid tribunalen betalas ur tribunalens kassa, i förekommande fall inom fastställda gränser. På begäran av den advokat som utsetts enligt artikel 148 får ordföranden besluta att ett förskott ska betalas ut till honom eller henne.
2. Om det i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt anges att rättshjälpsmottagaren ska bära sina rättegångskostnader, ska ordföranden, genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat och som inte kan överklagas, fastställa hur mycket av advokatens arvode och utlägg som tribunalens kassa ska stå för.
3. Om tribunalen i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt har förpliktat en annan rättegångsdeltagare att betala rättshjälpsmottagarens rättegångskostnad, är denna rättegångsdeltagare skyldig att återbetala de medel som har utgetts för rättshjälp till tribunalens kassa.
4. Belopp som avses i punkt 3 ska genom justitiesekreterarens försorg återkrävas från den rättegångsdeltagare som har förpliktats att betala dem.
5. Om rättshjälpsmottagaren tappar målet, får tribunalen om så anses skäligt, när den i det slutliga avgörandet beslutar om rättegångskostnaderna, fastställa att en eller flera andra rättegångsdeltagare ska bära sina rättegångskostnader eller att tribunalens kassa helt eller delvis ska stå för dessa kostnader i form av rättshjälp.

Artikel 150

Upphörande av rättshjälp

1. Om de omständigheter som låg till grund för beslutet att bevilja rättshjälp ändras under rättegången, får ordföranden, efter att ha hört rättshjälpsmottagaren, på eget initiativ eller på begäran besluta att rättshjälpen ska upphöra.
2. Särskilt uppsatta beslut om att rättshjälpen ska upphöra ska vara motiverade och får inte överklagas.

Kapitel 16

BRÅDSKANDE FÖRFARANDEN

Avsnitt 1. Skyndsam handläggning

Artikel 151

Beslut om skyndsam handläggning

1. Tribunalen får på ansökan av sökanden eller svaranden, efter att ha hört den andra parten, med hänsyn till att ett mål är av särskilt brådskande karaktär och till omständigheterna i målet besluta att målet ska handläggas skyndsamt. Detta beslut ska fattas så snart som möjligt.
2. Tribunalen får, på förslag av referenten och efter att ha hört parterna, undantagsvis på eget initiativ besluta att ett mål ska handläggas skyndsamt.
3. Tribunalens beslut att ett mål ska handläggas skyndsamt får förenas med villkor angående längden på parternas inlagor och ingivandet av dessa, den fortsatta handläggningen eller de grunder och argument som tribunalen ska pröva.
4. Om en av parterna inte rättar sig efter ett av de villkor som avses i punkt 3, får beslutet att målet ska handläggas skyndsamt upphävas. Målet ska då fortsättningsvis handläggas enligt bestämmelserna om det ordinära förfarandet.

Artikel 152

Ansökan om skyndsam handläggning

1. Ansökan om skyndsam handläggning ska ges in genom separat handling i samband med att ansökan eller svaromålet ges in. Ansökan ska motiveras, och innehålla uppgift om de omständigheter som medför att målet är av särskilt brådskande karaktär och om övriga relevanta omständigheter.

2. I ansökan om skyndsam handläggning får det anges att vissa grunder eller argument, eller vissa avsnitt i ansökan varigenom talan väckts eller i svaromålet, endast framförs för det fall målet inte skulle handläggas skyndsamt. Detta kan särskilt ske genom att det till ansökan fogas en förkortad version av den ansökan varigenom talan väckts, en bilageförteckning och de bilagor som ska beaktas för det fall målet skulle handläggas skyndsamt.

Artikel 153

Handläggning med förtur

Med avvikelse från artikel 67.1 ska mål som tribunalen har beslutat att handlägga skyndsamt handläggas med förtur.

Artikel 154

Den skriftliga delen av förfarandet

1. Om sökanden har ansökt om att målet ska handläggas skyndsamt, ska fristen för att inkomma med svaromål, med avvikelse från artikel 81.1, vara en månad. Denna frist kan förlängas med tillämpning av artikel 81.3.
2. Om tribunalen beslutar att inte bifalla en ansökan om skyndsam handläggning, ska svarandens frist för att inkomma med svaromål eller, beroende på omständigheterna, komplettera svaromålet förlängas med en månad.
3. Vid skyndsam handläggning får de inlagor som avses i artiklarna 83.1, 145.1 och 145.3 endast ges in om tribunalen tillåter detta inom ramen för åtgärder för processledning enligt artiklarna 88–90.
4. Vid skyndsam handläggning ska ordföranden beakta målets särskilt brådskande karaktär när han eller hon bestämmer de frister som föreskrivs i dessa rättegångsregler.

Artikel 155

Den muntliga delen av förfarandet

1. Om tribunalen har beslutat om skyndsam handläggning, ska den så snart som möjligt, efter det att referenten har föredragit den förberedande rapporten, besluta att inleda den muntliga delen av förfarandet. Tribunalen får emellertid besluta att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, om parterna har förklarat att de avstår från muntlig förhandling och tribunalen anser att den har tillräckligt underlag för avgörandet genom handlingarna i akten.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 84 och 85 får parterna komplettera sin framställning samt inkomma med bevisuppgift under den muntliga delen av förfarandet, under förutsättning att de anger godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare.

Avsnitt 2. Uppskov med verkställighet och andra interimistiska åtgärder

Artikel 156 (M3) (M5)

Ansökan om uppskov med verkställighet eller andra interimistiska åtgärder

1. En ansökan enligt artikel 278 FEUF och artikel 157 FEA om uppskov med verkställighet av en rättsakt som har utfärdats av en institution kan endast prövas om sökanden har angripit rättsakten genom att väcka talan vid tribunalen.
2. En ansökan om andra interimistiska åtgärder enligt artikel 279 FEUF kan endast prövas om den görs av en part i ett mål som pågår vid tribunalen och har samband med det målet.
3. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF får ansökningar som avses i punkterna 1 och 2 göras så snart ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna har getts in i enlighet med de villkor som anges i artikel 91.4 i tjänsteföreskrifterna.
4. Ansökningar som avses i punkterna 1 och 2 ska innehålla uppgifter om saken, de omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de grunder avseende faktiska och rättsliga omständigheter på vilka den begärda åtgärden omedelbart framstår som befogad. Ansökningarna ska innehålla alla tillgängliga bevis och bevisuppgifter till stöd för att de interimistiska åtgärderna ska beviljas.
5. Ansökan ska göras genom separat handling och enligt artiklarna 76 och 78.

Artikel 157

Förfarandet

1. Ansökan ska delges övriga rättegångsdeltagare. Tribunalens ordförande ska därvid fastställa en kort frist, inom vilken dessa rättegångsdeltagare har rätt att yttra sig skriftligen eller muntligen.
2. Tribunalens ordförande får bifalla ansökan även innan yttrande inkommit från övriga rättegångsdeltagare. Detta beslut kan senare ändras eller upphävas oberoende av ansökan av rättegångsdeltagare.

3. Tribunalens ordförande får, i förekommande fall, besluta om åtgärder för processledning och om åtgärder för bevisupptagning.
4. Om tribunalens ordförande är förhindrad att tjänstgöra, ska artiklarna 11 och 12 tillämpas.

Artikel 158

Prövning av ansökan

1. Tribunalens ordförande ska avgöra frågan genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat. Beslutet ska omedelbart delges rättegångsdeltagarna.
2. Verkställighet av beslutet kan göras avhängigt av att sökanden ställer säkerhet som till belopp och slag fastställs med hänsyn till omständigheterna.
3. I beslutet får fastställas ett datum från och med vilket åtgärden ska upphöra. Om så inte skett, upphör åtgärden när den dom genom vilken målet avgörs slutligt avkunnas
4. Beslutet ska endast ha interimistisk verkan och inte föregripa tribunalens avgörande i saken.
5. I det särskilt uppsatta beslut genom vilket det interimistiska förfarandet avslutas ska anges att frågan om rättegångskostnader anstår till tribunalens avgörande i saken. Om det framstår som skäligt med hänsyn till omständigheterna i målet, får emellertid frågan om de rättegångskostnader som hänför sig till det interimistiska förfarandet avgöras genom beslutet, med tillämpning av artiklarna 134–138.

Artikel 159

Ändrade förhållanden

På ansökan av en rättegångsdeltagare får det särskilt uppsatta beslutet när som helst ändras eller upphävas med hänsyn till ändrade förhållanden.

Artikel 160

Ny ansökan

Avslag på ansökan om en interimistisk åtgärd utgör inte hinder för sökanden att på grund av nya omständigheter ansöka på nytt.

Artikel 161

Ansökan enligt artiklarna 280 FEUF och 299 FEUF samt artikel 164 FEA

1. Bestämmelserna i detta avsnitt ska tillämpas på en ansökan enligt artiklarna 280 FEUF och 299 FEUF samt artikel 164 FEA om uppskov med verkställighet av ett avgörande av tribunalen eller av åtgärder vidtagna av rådet, Europeiska kommissionen eller Europeiska centralbanken.
2. I det särskilt uppsatta beslutet att bifalla ansökan ska, när så anses nödvändigt, det datum fastställas då den interimistiska åtgärden ska upphöra.

Kapitel 17

ANSÖKNINGAR SOM RÖR DOMAR OCH SÄRSKILT UPPSATT BESLUT

Artikel 162

Tilldelning av ansökan

1. Ansökningar enligt detta kapitel ska tilldelas den dömande sammansättning som har meddelat det avgörande som avses med ansökan.
2. Om det inte längre är möjligt att uppnå det antal domare som enligt artiklarna 23 och 24 i stadgan krävs för domförhet, ska ansökan tilldelas en annan dömande sammansättning som sammanträder med samma antal domare. Om avgörandet har meddelats av ensamdomare och den domaren är förhindrad att tjänstgöra, ska ansökan tilldelas en annan domare.

Artikel 163

Vilandeförklaring

Om ett överklagande vid domstolen och en ansökan enligt detta kapitel, med undantag för ansökningar enligt artiklarna 164 och 165, rör samma avgörande av tribunalen, får ordföranden, efter att ha hört parterna, förklara målet vilande till dess att domstolen har avgjort överklagandet.

Artikel 164

Rättelse av domar och särskilt uppsatta beslut

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna rörande tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut får tribunalen på eget initiativ, eller på ansökan av en rättegångsdeltagare, rätta skriv- eller räknefel eller uppenbara oriktigheter.

2. Ansökan om rättelse ska ges in inom två veckor från avkunnandet av domen eller delgivningen av det särskilt uppsatta beslutet.
3. Om ansökan om rättelse avser domslutet eller slutet i ett särskilt uppsatt beslut, eller ett skäl som utgör det nödvändiga stödet för detta, får rättegångsdeltagarna inkomma med skriftliga yttranden inom den tid som ordföranden bestämmer.
4. Tribunalen ska avgöra frågan genom särskilt uppsatt beslut.
5. Det särskilt uppsatta rättelsebeslutet ska i original fogas till det rättade avgörandet i original. En anteckning om beslutet ska göras i marginalen till det rättade avgörandet i original.

Artikel 165

Underlåtelse att pröva ett yrkande eller fatta beslut om rättegångskostnaderna

1. Om tribunalen har underlåtit att pröva ett enskilt yrkande eller att fatta beslut om rättegångskostnader, får rättegångsdeltagare ansöka om att tribunalen ska ta upp frågan till prövning.
2. Ansökan ska ges in inom en månad från avkunnandet av domen eller delgivningen av det särskilt uppsatta beslutet.
3. Ansökan ska delges övriga rättegångsdeltagare, vilka får inkomma med skriftliga yttranden inom den tid som ordföranden bestämmer.
4. Efter att ha gett rättegångsdeltagarna tillfälle att yttra sig, ska tribunalen, genom särskilt uppsatt beslut, avgöra såväl huruvida ansökan kan tas upp till prövning som huruvida den ska bifallas.

Artikel 166 (M5)

Ansökan om återvinning av tredskodom

1. Ansökan får göras om återvinning av tredskodom enligt artikel 41 i stadgan.
2. En svarande som inte inkommit med svaromål får ge in en sådan ansökan inom en månad från delgivningen av tredskodomen. Ansökan ska inkomma i den form som anges i artiklarna 76 och 78 i dessa rättegångsregler.
3. Efter att ansökan om återvinning delgetts den andra rättegångsdeltagaren, ska ordföranden fastställa en frist inom vilken denna får inkomma med skriftligt yttrande.

4. Alltefter omständigheterna ska vad som föreskrivs i bestämmelserna i avdelning III eller i bestämmelserna i avdelning IV tillämpas på förfarandet.
5. Tribunalen ska avgöra målet genom dom som inte kan återvinnas.
6. Denna dom ska i original fogas till tredskodomen i original. En anteckning om den dom som meddelats med anledning av ansökan om återvinning ska göras i marginalen till tredskodomen i original.

Artikel 167 (M5)

Tredjemanstalan

1. Artiklarna 76 och 78 ska tillämpas på ansökan genom vilken tredjemanstalan väcks med stöd av artikel 42 i stadgan. Därutöver ska en sådan ansökan innehålla följande:
 - a) Uppgift om den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angrips.
 - b) Uppgift om det sätt på vilket den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angrips är till förfång för tredje mans rättigheter.
 - c) Uppgift om skälen till att tredje man inte kunde delta i det ursprungliga målet vid tribunalen.
2. Ansökan ska ges in inom två månader från dagen för offentliggörandet enligt artikel 122.
3. På ansökan av en person som för tredjemanstalan får, genom särskilt uppsatt beslut, uppskov med verkställighet beviljas av den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angrips. Artiklarna 156–161 ska tillämpas.
4. Ansökan genom vilken tredjemanstalan väckts ska delges övriga rättegångsdeltagare, vilka får inkomma med skriftliga yttranden inom den tid som ordföranden bestämmer.
5. Tribunalen ska avgöra ansökan efter att ha gett rättegångsdeltagarna tillfälle att yttra sig.
6. Om tredjemanstalan helt eller delvis bifalls, ska den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angrips ändras i motsvarande mån.

7. Det avgörande som meddelas med anledning av tredjemanstalan ska i original fogas till originalet av den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angripits. En anteckning om det förstnämnda avgörandet ska göras i marginalen till den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angripits i original.

Artikel 168 (M5)

Tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut

1. I händelse av tveksamhet rörande innebörden och räckvidden av en dom eller ett särskilt uppsatt beslut, ska tribunalen, enligt artikel 43 i stadgan, tolka domen eller beslutet på begäran av en rättegångsdeltagare eller unionsinstitution som har ett berättigat intresse därav.
2. Ansökan om tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut ska ges in inom två år från avkunnandet av domen eller delgivningen av beslutet.
3. Ansökan om tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut ska inkomma i den form som anges i artiklarna 76 och 78. En sådan ansökan ska vidare innehålla följande:
 - a) Uppgift om den dom eller det särskilt uppsatta beslut som avses.
 - b) Uppgift om de delar av domen eller det särskilt uppsatta beslutet beträffande vilka tolkning söks.
4. Ansökan om tolkning av dom eller särskilt uppsatt beslut ska delges övriga rättegångsdeltagare, vilka får inkomma med skriftliga yttranden inom den tid som ordföranden bestämmer.
5. Tribunalen ska avgöra ansökan efter att ha gett rättegångsdeltagarna tillfälle att yttra sig.
6. Det avgörande genom vilket en dom eller ett särskilt uppsatt beslut tolkas ska i original fogas till det ursprungliga avgörandet i original. En anteckning om tolkningen ska göras i marginalen till det ursprungliga avgörandet.

Artikel 169 (M5)

Resning

1. Ansökan om resning i ett mål som avgjorts av tribunalen får, enligt artikel 44 i stadgan, endast grundas på upptäckten av en omständighet som kan utöva ett avgörande inflytande på målets utgång, som när domen avkunnades eller det särskilt uppsatta beslutet delgavs var okänd för tribunalen och för den som begär resning.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av den tioårsfrist som föreskrivs i artikel 44 tredje stycket i stadgan ska en ansökan om resning ges in inom tre månader från den dag då sökanden fick kännedom om den omständighet på vilken ansökan grundas.
3. Artiklarna 76 och 78 i dessa rättegångsregler ska tillämpas på ansökan om resning. Därutöver ska en sådan ansökan innehålla följande:
 - a) Uppgift om den dom eller det särskilt uppsatta beslut som angrips.
 - b) Uppgift om de punkter på vilka avgörandet angrips.
 - c) Uppgift om de omständigheter på vilka ansökan grundas.
 - d) De bevis som åberopas till styrkande av att det föreligger omständigheter som är resningsgrundande samt att ansökan har inkommit inom de i punkt 2 föreskrivna fristerna.
4. Ansökan om resning ska delges övriga rättegångsdeltagare, vilka får inkomma med skriftliga yttranden inom den tid som ordföranden bestämmer.
5. Efter att ha gett rättegångsdeltagarna tillfälle att yttra sig, ska tribunalen, utan att föregripa den materiella prövningen, genom särskilt uppsatt beslut avgöra ansökan om resning.
6. Om tribunalen bifaller ansökan om resning, ska den avgöra målet i sak enligt dessa rättegångsregler.
7. Det avgörande som meddelas efter det att ansökan om resning har bifallits ska i original fogas till det ursprungliga avgörandet i original. En anteckning om det nya avgörandet ska göras i marginalen till det ursprungliga avgörandet i original.

Artikel 170 (M5)

Tvist om de ersättningsgilla rättegångskostnaderna

1. I händelse av tvist om de kostnader som är ersättningsgilla får berörd rättegångsdeltagare ansöka om att tribunalen ska ta upp frågan till prövning. Ansökan ska inkomma i den form som anges i artiklarna 76 och 78.
2. Ansökan ska delges den rättegångsdeltagare som berörs av ansökan, vilken får inkomma med skriftligt yttrande inom den tid som ordföranden bestämmer.

3. Efter att ha gett den rättegångsdeltagare som berörs av ansökan tillfälle att yttra sig, ska tribunalen avgöra frågan genom ett särskilt uppsatt beslut som inte kan överklagas.
4. Rättegångsdeltagarna får för verkställighet begära en bestyrkt kopia av beslutet.

AVDELNING IV

MÅL AVSEENDE IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Artikel 171

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på sådana överklaganden av beslut av överklagandenämnderna, vid den i artikel 1 angivna myndigheten, som gäller tillämpningen av bestämmelser om immateriella rättigheter.

Kapitel 1

RÄTTEGÅNGSDELTAGARNA

Artikel 172

Motpart

Talan ska föras mot den myndighet vars överklagandenämnd har antagit det överklagade beslutet, i egenskap av motpart.

Artikel 173 (M3) (M5)

Den ställning som motparterna i förfarandet vid överklagandenämnden har i målet vid tribunalen

1. Andra parter i förfarandet vid överklagandenämnden än den som är klagande i målet vid tribunalen får delta i rättegången vid tribunalen i egenskap av intervenienter om de yttrar sig över överklagandet i föreskriven form inom den fastställda fristen.
2. Andra parter i förfarandet vid överklagandenämnden än den som är klagande i målet vid tribunalen blir intervenienter i målet vid tribunalen om de ger in en inlaga innan den fastställda fristen för ingivande av svarsskrivelse har löpt ut. Om de inte yttrar sig över överklagandet i föreskriven form inom den fastställda fristen, förlorar de sin ställning som intervenient i målet vid tribunalen. De ska i det fallet bära sina rättegångskostnader, i den mån kostnaderna hänförs till de inlagor som de har gett in.
3. De intervenienter som avses i punkterna 1 och 2 har samma processuella rättigheter som parterna. De får stödja en parts yrkanden, samt framställa yrkanden och åberopa grunder som är självständiga i förhållande till parternas.
4. Andra parter i förfarandet vid överklagandenämnden än den som är klagande i målet vid tribunalen, vilka fått ställning som rättegångsdeltagare i målet vid

tribunalen enligt punkterna 1 och 2, ska företräddas i enlighet med vad som anges i artikel 19 i stadgan.

5. Artikel 78.4–78.6 ska tillämpas på den inlägga som avses i punkt 2.
6. Med avvikelse från artikel 123 får tredskodomsförfarandet inte tillämpas när en intervenient som avses i punkterna 1 och 2 har yttrat sig över överklagandet i föreskriven form inom den fastställda fristen.

Artikel 174

Övertagande av talan

Om den immateriella rättighet som målet rör har övergått från en part i förfarandet vid myndighetens överklagandenämnd till tredje man, får den som förvärvat rättigheten ansöka om att överta den ursprungliga rättegångsdeltagarens talan i målet vid tribunalen.

Artikel 175 (M3) (M5)

Ansökan om övertagande av talan

1. Ansökan om övertagande av talan ska göras genom separat handling. Ansökan får ges in när som helst under rättegången.
2. Ansökan ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om målet.
 - b) Uppgift om rättegångsdeltagarna i målet och om den rättegångsdeltagare vars talan sökanden önskar överta.
 - c) Uppgift om sökandens namn och adress.
 - d) Uppgift om sökandens företrädares ställning och adress.
 - e) En redogörelse för de omständigheter som visar att sökanden har rätt att överta talan, åtföljd av de bevis som åberopas.
3. Sökanden ska företräddas i enlighet med vad som anges i artikel 19 i stadgan.
4. Artiklarna 78.4–78.6 och 139 ska tillämpas på ansökan om övertagande av talan.

Artikel 176

Prövning av ansökan om övertagande av talan

1. Ansökan om övertagande av talan ska delges rättegångsdeltagarna.
2. Ordföranden ska bereda parterna möjlighet att yttra sig skriftligen eller muntligen över ansökan om övertagande av talan.
3. Ansökan om övertagande av talan ska avgöras antingen av ordföranden genom särskilt uppsatt beslut som är motiverat eller i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt.
4. Om ansökan om övertagande av talan avslås, ska beslut fattas om de till ansökan hänförliga rättegångskostnaderna, inklusive de kostnader som uppkommit för den som gett in denna ansökan. Artiklarna 134 och 135 ska tillämpas.
5. Om ansökan om övertagande av talan beviljas, måste den som inträder i rättegången godta målet sådant det föreligger vid tidpunkten för övertagandet av talan. Den som inträder i rättegången är bunden av de inlagor som getts in av den rättegångsdeltagare vars talan denne övertar.

Kapitel 2

ÖVERKLAGANDE OCH SVARSSKRIVELSER

Artikel 177 (M5) (M6)

Överklagande

1. Överklagandet ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om klagandens namn och adress.
 - b) Uppgift om klagandens företrädares ställning och adress.
 - c) Uppgift om den myndighet som är motpart.
 - d) Uppgift om saken, de grunder och argument som åberopas samt en kortfattad framställning av dessa grunder.
 - e) Klagandens yrkanden.
2. Om klaganden inte var den enda parten i förfarandet vid myndighetens överklagandenämnd, ska överklagandet även innehålla namnen på samtliga

parter i det förfarandet och de adresser för delgivningsändamål som dessa angett.

3. Till överklagandet ska bifogas det beslut av överklagandenämnden som överklagas. Uppgift ska lämnas om vilken dag klaganden delgetts detta beslut.
4. Om klaganden är en privaträttslig juridisk person, ska överklagandet åtföljas av bevis på personens rättsliga existens (utdrag ur näringslivsregister, föreningsregister eller annan officiell handling).
5. Överklagandet ska åtföljas av de handlingar som avses i artikel 51.2 och 51.3.
6. Om överklagandet inte uppfyller kraven i punkt 2 får justitiesekreteraren fastställa en skälig tidsfrist för klaganden att avhjälpa bristerna, om detta är befogat med hänsyn till omständigheterna. Om överklagandet inte uppfyller kraven i punkterna 3–5, ska justitiesekreteraren fastställa en skälig frist för klaganden inom vilken denne ska ge in de nämnda handlingarna. Löper fristen ut utan att bristen avhjälpes, ska tribunalen besluta huruvida underlåtelsen att iaktta formkravet utgör hinder mot att ta upp överklagandet till prövning.

Artikel 178 (M5) (M6)

Delgivning av överklagandet

1. Justitiesekreteraren ska, på det sätt som föreskrivs i artikel 80.1, informera motparten, och samtliga parter i förfarandet vid överklagandenämnden, om att överklagandet har getts in. Sedan rättegångsspråket bestämts i enlighet med artikel 45.4 ska justitiesekreteraren verkställa delgivning av överklagandet och, i förekommande fall, delgivning av översättningen av överklagandet till rättegångsspråket.
2. Överklagandet ska delges motparten via e-Curia, om denne har ett användarkonto i e-Curia. Om så inte är fallet, ska överklagandet delges motparten genom att en bestyrkt kopia av överklagandet skickas med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller överlämnas med bud till adressaten mot kvitto.
3. Överklagandet ska delges en part i förfarandet vid överklagandenämnden via e-Curia, om parten har inträtt i rättegången vid tribunalen i enlighet med artikel 173.2. Om parten i förfarandet vid överklagandenämnden är en institution som har ett användarkonto i e-Curia, ska överklagandet delges via e-Curia. Om så inte är fallet ska delgivning ske genom att en bestyrkt kopia av överklagandet skickas med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis till den adress som angetts i enlighet med artikel 177.2 eller överlämnas med bud på den adressen mot kvitto. Om någon adress inte angetts i enlighet med artikel 177.2 ska

delgivning enligt ovan ske på den adress som anges i det överklagade beslutet från överklagandenämnden.

4. I de fall som behandlas i artikel 177.6 ska delgivning ske så snart bristen i överklagandet har avhjälpits eller tribunalen har förklarat att talan ska prövas trots att överklagandet inte uppfyller kraven i den artikeln.
5. Så snart överklagandet har delgetts ska motparten översända akten i ärendet vid överklagandenämnden till tribunalen.

Artikel 179

Rättegångsdeltagare som får inkomma med svarsskrivelse

Motparten, och andra parter i förfarandet vid överklagandenämnden än den som är klagande i målet vid tribunalen, ska inom två månader från delgivning av överklagandet inkomma med svarsskrivelse. Ordföranden kan på motiverad ansökan av den berörda rättegångsdeltagaren undantagsvis förlänga denna frist.

Artikel 180 (M5)

Svarsskrivelse

1. Svarsskrivelsen ska innehålla följande:
 - a) Uppgift om namn och adress på den rättegångsdeltagare som ger in skrivelsen.
 - b) Uppgift om rättegångsdeltagarens företrädarens ställning och adress.
 - c) Åberopade grunder och argument.
 - d) De yrkanden som framställs av den rättegångsdeltagare som ger in skrivelsen.
2. Artikel 177.4–177.6 ska tillämpas på svarsskrivelsen.

Artikel 181

Avslutande av den skriftliga delen av förfarandet

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i kapitel 3 ska den skriftliga delen av förfarandet avslutas efter det att motparten och, i förekommande fall, den intervenient som avses i artikel 173 har inkommit med svarsskrivelse.

Kapitel 3
ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE

Artikel 182
Anslutningsöverklagande

1. Andra parter i förfarandet vid överklagandenämnden än den som är klagande i målet vid tribunalen får ge in ett anslutningsöverklagande inom samma frist som föreskrivs för ingivande av svarsskrivelser.
2. Anslutningsöverklagande ska ske genom att en separat handling ges in, som ska vara åtskild från svarsskrivelsen.

Artikel 183
Vad anslutningsöverklagandet ska innehålla

Anslutningsöverklagandet ska innehålla följande:

- a) Uppgift om anslutningsklagandens namn och adress.
- b) Uppgift om anslutningsklagandens företrädares ställning och adress.
- c) Åberopade grunder och argument.
- d) Yrkanden.

Artikel 184
Yrkanden, grunder och argument som framställs respektive åberopas inom ramen för anslutningsöverklagandet

1. Yrkandena i anslutningsöverklagandet ska avse ogiltigförklaring eller ändring av överklagandenämndens beslut med avseende på en punkt som inte tagits upp i överklagandet.
2. Genom åberopade grunder och argument ska det i detalj anges på vilka punkter som anslutningsklaganden anser att det överklagade beslutet är felaktigt.

Artikel 185
Svar på anslutningsöverklagandet

När ett anslutningsöverklagande har getts in, får övriga rättegångsdeltagare, inom två månader från delgivning av anslutningsöverklagandet, inkomma med en inläga. Denna inläga får endast avse de yrkanden, grunder och argument som framställts

respektive åberopats i anslutningsöverklagandet. Ordföranden kan på motiverad ansökan av den berörda rättegångsdeltagaren undantagsvis förlänga denna frist.

Artikel 186

Avslutande av den skriftliga delen av förfarandet

När ett anslutningsöverklagande har getts in, ska den skriftliga delen av förfarandet avslutas efter det att den sista inlagen med yttrande över anslutningsöverklagandet har inkommit.

Artikel 187

Förhållandet mellan huvudöverklagandet och anslutningsöverklagandet

Ändamålet med anslutningsöverklagandet ska anses ha förfallit i följande fall:

- a) När huvudöverklagandet har återkallats.
- b) När det har fastställts att det är uppenbart att huvudöverklagandet inte kan tas upp till prövning.

Kapitel 4

ANDRA PROCESSUELLA FRÅGOR

Artikel 188

Saken i målet vid tribunalen

De inlagor som rättegångsdeltagarna ger in i målet vid tribunalen får inte ändra saken i ärendet vid överklagandenämnden.

Artikel 189

Vissa inlagors längd

1. Tribunalen ska, i enlighet med artikel 224, fastställa den högsta tillåtna längden på vissa inlagor som ges in i mål avseende immateriella rättigheter.
2. Ordföranden får tillåta att den högsta tillåtna längden på vissa inlagor överskrids, men endast i fall där de rättsliga eller de faktiska omständigheterna är särskilt komplicerade.

Artikel 190

Beslut om rättegångskostnader

1. När ett överklagande av ett beslut av en överklagandenämnd bifalls, får tribunalen, genom särskilt uppsatt beslut, besluta att motparten endast ska bära sina rättegångskostnader.
2. Nödvändiga kostnader som rättegångsdeltagarna haft med anledning av förfarandet vid överklagandenämnden ska anses som ersättningsgilla rättegångskostnader.

Artikel 191

Andra tillämpliga bestämmelser

Om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna avdelning, ska bestämmelserna i avdelning III tillämpas på mål avseende immateriella rättigheter.

AVDELNING V
ÖVERKLAGANDE AV PERSONALDOMSTOLENS AVGÖRANDEN

Artikel 192 (M6)
(upphävd)

Kapitel 1
ÖVERKLAGANDE

Artikel 193 (M3) (M6)
(upphävd)

Artikel 194 (M5) (M6)
(upphävd)

Artikel 195 (M6)
(upphävd)

Artikel 196 (M3) (M6)
(upphävd)

Kapitel 2
SVARSSKRIVELSE, REPLIK OCH DUPLIK

Artikel 197 (M5) (M6)
(upphävd)

Artikel 198 (M6)
(upphävd)

Artikel 199 (M5) (M6)
(upphävd)

Artikel 200 (M6)
(upphävd)

Artikel 201 (M6)
(upphävd)

Kapitel 3 ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE

Artikel 202 (M6)
(upphävd)

Artikel 203 (M6)
(upphävd)

Artikel 204 (M6)
(upphävd)

Kapitel 4 INLAGOR MED ANLEDNING AV ETT ANSLUTNINGSÖVERKLAGANDE

Artikel 205 (M6)
(upphävd)

Artikel 206 (M6)
(upphävd)

Kapitel 5 DEN MUNTliga DELEN AV FÖRFARANDET

Artikel 207 (M6)
(upphävd)

Kapitel 6
ÖVERKLAGANDEN SOM AVGÖRS GENOM SÄRSKILT UPPSATT BESLUT

Artikel 208 (M6)
(upphävd)

Artikel 209 (M6)
(upphävd)

Kapitel 7
FÖLJDERNA FÖR ANSLUTNINGSOVERKLAGANDET AV ATT HUVUDÖVERKLAGANDET
AVSKRIVS

Artikel 210 (M6)
(upphävd)

Kapitel 8
RÄTTEGÅNGSKOSTNADER OCH KOSTNADER FÖR FÖRFARANDET I MÅL OM
ÖVERKLAGANDE

Artikel 211 (M6)
(upphävd)

Kapitel 9
ANDRA BESTÄMMELSER SOM SKA TILLÄMPAS PÅ ÖVERKLAGANDEN

Artikel 212 (M6)
(upphävd)

Artikel 213 (M3) (M5) (M6)
(upphävd)

Kapitel 10
ÖVERKLAGANDE AV BESLUT OM AVSLAG PÅ EN ANSÖKAN OM INTERVENTION OCH
AV INTERIMISTISKA BESLUT

Artikel 214 (M6)
(upphävd)

AVDELNING VI
MÅL SOM HAR ÅTERFÖRVISATS EFTER DET ATT ETT ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
HAR UPPHÄVTS (M6)

Kapitel 1
AVGÖRANDE SOM MEDDELAS AV TRIBUNALEN EFTER UPPHÄVANDE OCH
ÅTERFÖRVISNING

Artikel 215

Upphävande och återförvisning som beslutas av domstolen

Om domstolen upphäver en dom eller ett särskilt uppsatt beslut av tribunalen och återförvisar målet till denna, anhängiggörs målet vid tribunalen genom återförvisningen.

Artikel 216

Tilldelning av målet

1. Om domstolen upphäver en dom eller ett särskilt uppsatt beslut som meddelats av en avdelning, får målet av tribunalens ordförande tilldelas en annan avdelning som sammanträder med samma antal domare.
2. Om domstolen upphäver en dom eller ett särskilt uppsatt beslut som meddelats av tribunalens stora avdelning, ska målet tilldelas denna dömande sammansättning.
3. Om domstolen upphäver en dom eller ett särskilt uppsatt beslut som meddelats av ensamdomare, får målet av tribunalens ordförande tilldelas ensamdomare. Detta påverkar dock inte ensamdomarens möjlighet att hänskjuta målet till den avdelning på vilken han eller hon tjänstgör.

Artikel 217

Förfarandets genomförande

1. Om det avgörande som senare upphävts av domstolen meddelades efter det att det skriftliga förfarandet avseende saken i målet vid tribunalen hade avslutats, får rättegångsdeltagarna i målet vid tribunalen inom två månader från delgivningen av domstolens avgörande ge in skriftliga yttranden om vilka slutsatser som bör dras av detta avgörande med avseende på målets avgörande. Denna frist kan inte förlängas.

2. Om det avgörande som senare upphävts av domstolen meddelades innan det skriftliga förfarandet avseende saken i målet vid tribunalen hade avslutats, ska det skriftliga förfarandet återupptas i det skede i vilket det senast befann sig.
3. När det med hänsyn till omständigheterna är befogat, får ordföranden medge att ytterligare skriftliga yttranden ges in.

Artikel 218

Bestämmelser som ska tillämpas på förfarandet

Om inte annat följer av artikel 217 ska, alltefter omständigheterna, vad som föreskrivs i bestämmelserna i avdelning III eller i bestämmelserna i avdelning IV tillämpas på förfarandet.

Artikel 219

Rättegångskostnader

Tribunalen ska besluta om rättegångskostnader som uppkommit under rättegången dels i målet vid tribunalen, dels i målet om överklagande vid domstolen.

Kapitel 2

AVGÖRANDEN SOM MEDDELAS AV TRIBUNALEN EFTER OMRÖVNING OCH ÅTERFÖRVISNING

Artikel 220 (M6)
(upphävd)

Artikel 221 (M6)
(upphävd)

Artikel 222 (M6)
(upphävd)

Artikel 223 (M6)
(upphävd)

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 224

Genomförandebestämmelser

Tribunalen får, genom särskild handling, fastställa praktiska genomförandebestämmelser till dessa rättegångsregler.

Artikel 225

Verkställighet

Verkställighet av de böter och andra åtgärder som beslutats med stöd av dessa rättegångsregler ska ske i enlighet med artiklarna 280 FEUF, 299 FEUF och 164 FEA.

Artikel 226

Upphävande

Dessa rättegångsregler ersätter tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991, senast ändrade den 19 juni 2013.

Artikel 227

Offentliggörande och ikraftträdande

1. Dessa rättegångsregler har giltighet på de språk som anges i artikel 44 och ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Dessa rättegångsregler ska träda i kraft första dagen i tredje månaden efter offentliggörandet.
3. Artikel 105 ska inte börja tillämpas förrän det beslut som avses i artikel 105.11 har trätt i kraft.
4. Artiklarna 45.4, 139 c och 181 ska endast tillämpas på mål som anhängiggörs vid tribunalen efter det att dessa rättegångsregler har trätt i kraft.
5. Artiklarna 106 och 207 ska endast tillämpas på mål i vilka den skriftliga delen av förfarandet ännu inte har avslutats den dag då dessa rättegångsregler träder i kraft.
6. Artiklarna 115.1, 116.6, 131 och 135.2 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991, senast ändrade den 19 juni 2013, ska fortsätta att tillämpas på mål som anhängiggjorts vid tribunalen innan dessa rättegångsregler träder i kraft.

7. Artiklarna 135a och 146 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991, senast ändrade den 19 juni 2013, ska fortsätta att tillämpas på mål som pågår vid tribunalen och i vilka den skriftliga delen av förfarandet har avslutats innan dessa rättegångsregler träder i kraft.